

Tractatus.

defensione similitur stant et sunt in statu ppe-
tue dānatois. et nisi de hmoi eozū excessi-
bus magna p̄tritione penituerint ad vitā
eternā non possunt peruenire neq; salui p-
manere. xxij. Omnes vitā cōmunē
ducentes extra religionē approbatā sunt
illi a quib; saluator noster p̄cipit esse ab-
stinendū. et tanq; a falsi p̄phetis attenden-
dum. xxij. Quilibet faciens p̄tra iu-
ra canōica peccat mortalit̄. xxv. Nul-
lus corpe validus absq; cōmuni vtilita-
te et necessitate potest extra veras religio-
nes sine peccato elemosinas christifidelī-
um tollere &c.

Renocatio et abiu- ratio predictorū articulorū et conclusionū.

Ego frater matheus grabou ordi-
nis fratrum p̄dicatorū p̄fessus
Conuētus ruyssimariē. Ver-
burgen. dyocesis p̄uintie saxo-
nie. cognoscens veram catholicam et apli-
cam sedem anathematizo et abiuro omnē
heresim. omnemq; falsam et erroneā doctri-
nam in quodā meo opusculo tractulo seu
libello (incipiente **S**uppono me primo q̄
non intēdo infra scripta neq; quomodo
libet alia p̄tinaciter defendere &c. et sic fit
nientē. Et aliam specificat **J**ohānes an-
dree. cuius inuentrices seu assumptrices
conscientiā peccatū reputabāt vt inuenit
in glosa vtriusq; sup dictū caplm. Et per
hęc patet responsio ad decimū maxime ad
decem et septē conclusiones pueras siue
assertiones. quarū alie sunt hereticę. alie
erroneę et alie scandalosę ac piarū aurū
offensiuę per me editas et manutentas/
in dicto p̄uerso opusculo siue tractatulo
aut libello contentas de qua hacten⁹ in-
fatus sum. Cōsentio sancte Romane ac-
clesie et apostolice sedi **A**c corde et ore pu-
ris. profiteor eandē fidem et doctrinam
me tenere et credere. quā sancta m̄ acclē-
sia tradidit et firmavit. **J**urans p̄ sanctas
trinitatē et per hęc sacrosancta christi euan-
gelia. eos qui p̄tra hanc fidem orthodoxā
veniunt cum dogmatib; suis. eterno ana-
themate dignos esse. **P**romitto etiam q̄
si ego ipse aliquādo contra hęc aliquid sen-
tire docere aut predicare presumpsero. ca-
nonum seueritati me submitto. **P**resenti
abiurationi per me lecte et plecte māu p̄-

pria me subscripsi. hancq; meam cōfessio-
nem et abiurationē coram vestra reueren-
dissima paternitate dñe cardinalis aquī-
legē. iudex et cōmissarie. reuerēdisq; pa-
tribus dominis p̄relatis doctoribus et
magistris hic presentibus ad hoc speciali-
ter vocatis et requisitis feci et approbaui/
ad futuram rei memoriā in testimoniū
premissorum.

Tractatus eiusdē

Cancellarij parisiē. contra sectam flagel-
lantium se &c. sub aliquibus consideratio-
nibus.

Ex christi dicit lex amoris quā
quā dominus sicut dicit **A**u-
gustinus voluit paucissimus
sacramentis esse contentam
Et inde culpatur eos qui seruili-
bus eam p̄mittunt oneribus conformiter ad
illud primi pastoris **P**etri Actuum. xv.
Quid temptatis v̄s. **I**mponere iugum
sup ceruices discipulorū qd neq; nos neq;
patres nostri portare potuim⁹. s; p̄ gratias
dñi n̄ri iesu xpi credim⁹ saluari. quē admo-
dū et illi. **O**piū verbū certe. verbū oī acce-
ptōie dignissimū. **L**ex xpi nō min⁹ debet
in cultu suo vitare sup̄stitiōes gentilium
et idolatratū p̄sertim crudeles et horren-
das q̄ antiqua lex. in qua tamē prohibi-
tio fit per expressum **D**euterōn. xij. vbi
dicit filij. **E**stote dñi dei v̄ri nō vos inci-
detis. **G**losa. nō detis in aliq; ydolatis
assimilari. **E**t in **l**exbreo h̄. **N**on vos lace-
rabitur hęc aut faciebāt ydolatre. sicut h̄c
iij. **R**eg. xvij. **U**bi d̄ q̄ incidebāt se iux-
ta ritū suū cultū et lācieolis. donec p̄funde-
rent sanguine. **C**ōptū siq; deus est et traditū
homicidas illos et apostatas temōes eē au-
pidos effusionis sanguis. p̄st̄im h̄iani.

Lex aliq; q̄nto ē iniquior et temōijs ob-
sequētiō. tāto sp̄ inuenit crudelior et ama-
rior. **P**at; i illis q̄ filios suos et filias im-
molabāt temōijs. **H**inc dñs ait p̄ p̄ph̄as
Seruietis dijs alienis q̄ nō dabunt vob
requiē. xps alit ex gr̄a sua. sic notat i dicto
petri prius allegato. voluit nos misericor-
diter saluare p̄ sanguinē suū sel' effusus. p̄
quā fact⁹ est nobis a deo sapia. iusticia. s̄
ctificatio et redēptio. **L**ex xpi maximas
fortit̄ virtutē ex m̄ia et gr̄a sua. cui⁹ gr̄e vasa
sunt sacra noue legis. ex virtute opis ope-
rati. et iō q̄cqd auerit a sacris suscipiēdis

prestim a sacramento confessionis. delet
reijci fideliter. Constat autē per experien
tiam. q̄ tale se flagellātes nō curāt d̄ sacra
mēto cōfessionis vel penitētiē sacramentalis di
centes q̄ hęc flagellatō potior est ad telen
dum peccata q̄ quecunq̄ confessio. Imo
eam equiparant nonnulli. vel preponunt
martirio. qm̄ facim̄ inq̄unt vltro fūdēdo
sanguine p̄p̄riū q̄ ab alijs martires pa
ti cegebant. Formidandū tamen istic est
ne apud personas clericales. et in locis sa
cris. causet hęc pollutio sanguis. vel excom
municacionē vel irregularitatē vel cōtami
nationem. et profanationē in eisde locis
sacris. **L**ex christi prohibet sollicitē/pe
nitentias publicas dandas esse clericis
sacerdotibus et prelati. propter reueren
tiam status clericalis. quanto minus de
bent tales persone suscipere penitētiā hu
iusmodi publicas. sicut sunt vt fecer̄ multi
de numero se flagellantium. qui licet videā
tur celare se. tamen satis agnoscūtur. Si
milititer diceretur de personis insignibus
in vtroq̄ sexu. et seruanda insup̄ verecun
dia iuuenularum. et iuuenum illic se de
nudantium. et de nō infrigenda grauitate
virozum. vel auctoritate minuenda parē
tum. **L**ex xp̄i. si videatur flagella indul
gere. iuxta illud. **E**cce ego in flagella pa
ratus sum. nihilominus circūstantie des
bent apponi. quibus rationabile fiat obse
quium nostrum. **U**na q̄ huiusmodi fla
gellatio fiat iudicio superioris imponētis
talem penitentiā. et q̄ ab altero fiat. et
moderate et sine scandalo et ostentatione
ac sine sanguine. iuxta traditiōem **S.** pa
risiensis. quem admodū fit huiusmodi fla
gellatio in religionibus approbatis. et ab
aliquibus deuoris personis. **S**ed aliter
longe videmus in illis que reprobamus
flagellis obseruari. **L**ex xp̄i declara
ta per ecclesiam. cuius auctoritas maior
est in sua cōsuetudine. dicente sancto **T**ho
ma. q̄ sit auctoritas vnius doctoris. sicut
Hieronimi vel **A**ugustini semper sectam
flagellantium se reprobauit. postq̄ insur
gere videbatur in diuersis mundi parti
bus. et hoc de memoria plurium hominū
viuentium. et in lothoringia q̄ in alma
nia. et in francia pluribus in locis. iuxta
narrationes hominum et chronicas fran
cie. ac scripturas fidedignas. **L**ex chri

si frequenter prohibuit multas obseruatō
nes legardorum et begardorum. que in
prima sui introductōne p̄tendebant speci
em magne religiōis. ac multi fructus sp̄s
ritualis in animabus. et exempla salutis
atq̄ austeritatis. **P**rohibuit inquam pro
pter sequelas malas et mltas. que sub hoc
pretextu fieri sunt inuēte. **N**on enī ē ma
lum quod subsistere posset si nō aliqua spe
ciem haberet in se boni. **P**ropterea fallit
hec argumentatio. **P**roueniūt ex hac sei
cta flagellatorū multa bona. non igit̄ toli
lenda vel reprobanda. **L**ex christi. ne
dum ordinat hominē ad deum. sed etiam
ad primum. et ad principem seu prelatū
suum. p̄pterea non debet qualiscunq̄ ritū
introducī per populos. qui possit cau
sare seditionem. vel partialitatem vel sup
stitionem. sed debent omnia regulate fieri
et ordinate. de mādato et ordinatione su
pioris. vt nullaten⁹ ordo hierarchic⁹ con
fundat. q̄ fieret si qlibet ad arbitriū suū
posset instituire vel fouere nouū ritū sine
duce. sine lege stabili. sine ordīe. vbi sunt
iuuenes et / virgines. senes cum iuniori
bus simul in vni diues et pauper. et illoz
turba magna. de quibus ait **E**cclēsiastes.
Sultorum infinitus est numerus. **L**ex
christi sufficēter data est in p̄ceptis
decalogi. quorum obseruatō facta cum bo
na simplicitate. et vt ita dicitur grossa fi
de. satis est ad salutem presertim laicorū
et popularium. absq̄ noua grauisimorū
onerum impositō. **J**uxta illō christi. **S**i
vis ad vitam ingredi. serua mandata.
Nec valet si dicatur q̄ populares suscipi
unt volūtate tales flagellationes sine p̄
cepto alio. dum inuenitur q̄ ipsi diuina
p̄cepta literius in multis inde contem
nunt. **E**st enim contumax humana natu
ra. que postq̄ constituta est ab originalis iu
sticie statu. cupidius fertur in illa q̄ sunt
adinuētiōis sue q̄ que sunt diuine iussio
nes. **E**t hic est vnus superbie gradus. que
apud religiosos loquitur **B**ernardus in
ueniri. dum plus gaudent in abstinentia
vel oratiōe particulari spontanee sumpta
q̄ in tota regulari disciplina. **L**ex chri
sti sufficēter ab apostolis et sacris docto
ribus explicata. non inuenitur tales no
uitates flagellantium se constituisse. p̄
dicando vel aliter. sed potius reprobasse

Tractatus.

tanq̄ suspectissimas et piculofissimas. et q̄
vergere possunt in scandalū christianorū/
apud iudeos. saracenos et paganos. tanq̄
lex christi sit austerā. crudelis. et in sangui-
nibus. non in miserationibus enutrita.

Lex christi docet ex p̄missis et silibus multū
prelatos ecclie pastores et doctores. imo et
principes. q̄ sectā h̄mōi cruentā et sanguin-
olentā (gallice sanglate) studeant et labo-
rent destruere seu compescere. tam bonis
predicatoribus et bonis fiasionibus. q̄ cen-
suris nedū ecclesiasticis. s; etiā tempali-
bus. more p̄decessorū. attento q̄ sub hoc ve-
lamine ac p̄textu penitētie. fiunt inuisera
mala. sicut expti testant. **I**nsurgunt here-
ses. vilipendunt p̄prij sacerdotes. cōtēnun-
tur p̄fessiones et p̄nie sacramētales. extor-
quent dolosis modis pecunie. oca que p̄-
gros occidit nutrit. **S**ilemus d̄ furtis
de stupris et adulterijs. de periculis q̄ sunt
in falsis fratribus et fraudulentis sollicitatōi-
bus. ad omne facinorū et flagiciū. ita vt bo-
nis et malis hinc inde statera iusta vel eq̄
lance pensatis. mala multo plā q̄ bona
parturire cognoscat hec secta. se flagellā-
tium. pridē et pluries iā dānata. **P**ropte-
rea dū repullulat vel excrestat to studio
fundit euellenda p̄terendaq̄ censetur.

E **V**erū qm̄ oportet in hoc malo iā radica-
to et qd̄ latissime serpit p̄cedere pedetētim
et caute dum q̄runt eradicari zyzania fla-
gellatorū h̄mōi. simul euellat et triticū pri-
us seminatū boni salubrisq̄ verbi rei. **N**o-
tetur igit̄ cautela q̄druplex infra scripta.

Fiat in primis exhortatio vehemens et
crebra. de et sup̄ auctoritate sacri concilij.
dum illud est. **S**imilit̄ de auctoritate pa-
pe et ecclie romane. q̄tinus quilibet habe-
at p̄mptitudinē animi. parere vel obedire
mandatis vel institutōib; seu consilijs
predictorū. quemadmodū facit egregius
et feruidus p̄dicator magister **V**incenti-
sicut pater ex litteris p̄pria manu subscri-
ptis nouissime missis **C**onstantiā. **I**n q̄
tidianis inquit recōmendatōibus sacri
et vniuersalis concilij constantiē. quas
facio post sermonē. docui et doceo omnes fi-
deles. summittere omnia facta et verba.
ac etiam scripta. determinationi ac etiam
correctioni eiusdem sacri concilij. **S**ub-
dendo. **E**t sic facio in omnibus factis et
dictis. ac etiam scriptis meis. **D**ec ibidē

que manifestant discretam humilitatem.
et humilē discretionem tanti viri. que di-
cretio posita est a sanctis patribus dūctric
aurigaq̄ virtutum. dum instar teuori ber-
nardi plus alieno q̄ proprio credit iudicio.
Porro non est formidandū retractationis
(que forsitā opponetur) opprobrium. **S**ic
in exemplo beatus **A**ugustinus. cuius re-
tractatio nec inhonorauit eum. nec aucto-
ritatis dictorum suorum robur euertit. **N**ihil
enim vt quidam ait. efficacius ad docen-
dum. q̄ verbum verax. simplex et humi-
le. nihil habens fictionis vel superbe p̄-
sumptionis admixtum. quoniam deus est
qui cum simplicibus graditur. dāns eis gra-
tiam et virtutem vltimis suis. sine qua
laborat in vanū lingua loquentis **F**iat
ostensio quemadmodū fuerit. quandoq̄
inclinata piā deuotione. que processu tem-
poris inueniuntur deteriores exitus acci-
pere. vel propter scandalum pusillorum. vel
propter scientie defectum. sicut loquitur
de quibusdam apostolus. **T**estimonij in-
quit perhibeo eis. quia zelum dei habent
sed non scdm̄ scientiam. **F**iat itaq̄ sic to-
cendo. sic predicando. q̄ non ita reproba-
bitur persone singule que p̄sentibus tem-
poribus flagellauerunt se. q̄ videatur nūc
damnande vel penitus execrande. dummo-
do deinde obediant monitiōi salutari. in-
culcando quemadmodum melior est obe-
dientia q̄ victimē. **E**t q̄ iussione diuina
in omni sacrificio tuo sal offeres. **F**iat
exhortatio diligens et vehemens. sup̄ lau-
dibus patientie que perfectum opus ha-
bet. preferendo eam talibus vltro accep-
tū flagellatōibus. **I**uxta quod loquitur **A**u-
gustinus cōformiter ad senecam. q̄ aduer-
sitates seculi huius. non tam infligende
sunt. q̄ dum euenerint patienter toleran-
de. faciendo per patientiam de necessitate
virtutem. **N**on sum itaq̄ temens inquit
seneca vt egrotare velim. sed si egrotādus
est patienter telerabo **D**ebebūt proinde
numerari diligēter atq̄ sigillatim tribus
lationes varie. nunc temporales. nūc sp̄-
rituales. que assidue nobis dant et inge-
runt velimus nolimus patientie mate-
riam. cuiusmodi sunt infirmitates pauper-
tates. vexatōnes. angarie. mortes penitē-
tiarū atq̄ filiorū. bella. rapine. incedia retractō-
nes. otumelie. labores manū in agricolis et

mechanicis. temptationes sursum varioꝝ peccatorum quando intus pugne et foris timores. Et q̄s cunctas huiusmodi tribulationes dinumeret: que tot et tales sunt q̄ non oporteat nouas superinducere. Quoniam satis esset tolerantia foris tribulationum huiusmodi quotidianarum. p̄ purgatione magna peccatorum. presertim ad iuncta contritione ⁊ humili confessione in re vel p̄posito/tempe et loco. **I**uxta q̄d rogabat quidam. **F**iat pars purgationis mee purgatorium meum/labor quo hic per singulos dies exerceor. **E**t profecto sic est. pl̄ aliquando valet pia flagellorum dei s̄b ei⁹ manu tolerantia sine murmure. sine reprehensione diuinorum iudicioꝝ. sine rancore vel odio contra superiores suos. vel alios affligentes se iuste vel iniuste. q̄ si mansens iracundus et impatientes ne dū flagellaret seip̄m ad sanguinē s̄ lacereret ⁊ decerperet membratim ad mortem. **I**mo sicut nō licet hominem seip̄m. p̄pria autoritate mutilare vel castrare. nisi pro sanitate toti⁹ corporis consequenda. sic nec licet vt videtur q̄ a seip̄o quis sanguinem violenter ei⁹ciat nisi causa medicine corporalis. **A**lioquin simili ratione posset se homo cauterizare p̄ ferrum ignitum/q̄d adhuc nemo posuit ⁊ concessit/nisi forsitan idolatre vel falsi christiani quales reperiuntur in india/q̄ se putant baptisari debere per ignem. **F**iat in speciali velut in quadaꝝ radice prouisio solers et exacta circa societatem illam multū numerosam a qua videtur inchoata. ⁊ saltem multum continuata ⁊ obfirmata flagellatio talis. **U**nde cum dicant se sub obedientia esse/primitus imperandum est q̄ desistat/et desistere suadeant alios/sub moderatione que dicta est videlicet nisi vel q̄ usq̄ sacri cōciliū vel ecclesia rōana mādauerit ⁊ tolerauerit hec fieri. allegando regulā moralē q̄ vbi dubitatio surgit de aliq̄ actu an possit licite fieri vel omitti. tutius est omittere q̄ facere. **P**resertim vbi factio generare cernitur scandalum aliorum/ vnde est illud apostoli. **S**i esca scādaliset fratrem tuum non manducabo carnes in eternum. **V**ideretur proinde numerus talis coartandus/et solcite purgandus. ne sub eoz̄ multitudinem etiam bonorum/ mali et reprobī delitescant. **D**eniq̄ populus quando erigitur ad nouitates. ille sunt illis ingerēdes. in quibus est cura salubris q̄ deuotio sicut

de misericordia sanctorū et recurſu ad eos/ vt ad angelum proprium custodem. **A**d sc̄ctum cuius nomen persona gerit. **A**d illaz̄ matrem dei. et virginalem sponsum. suum **J**oseph numerando prerogatiuas eoz̄m

Proinde si predicandum fuerit de finali iudicio. vel antichristo fiat hoc in generali. concludendo q̄ in morte quilibet habet suum iudicium proximum et incertū. **Q**uod si quis inducere voluerit miracula noua super antichristi aduentu proximo. **F**loret q̄ mundus senescens patitur fantasias falsorum miraculorum. sicut homo senex fantasiatur in somno. **P**ropterea sunt nūc habenda miracula valde suspecta nisi sc̄ctā prius examinatione diligenti. **O**bseruandum preterea sumopere videtur apud tales de societate q̄ nullo modo viuāt oīose/ si laborare possint vt sunt admōitionē ⁊ exemplar laborantium vt preterea nihil agant contentiose et velut ex vituperio et cōtemp̄tu prelatorum maiorum et minorum vel aliquoz̄m generaliter clericorum. neq̄ in predicationibus faciendis. neq̄ in confessionibus audiendis. **P**ropterea debent in omni loco quo primo veniunt primit⁹ habere colloquutionem et beneplacitum cū ecclesiasticis. vel eoz̄m capitibus ne scisma forsan fiat laicorum ad clericos vel ecōtra.

Tandē si forte senserit doctor insignis magister Vincentius/ non posse conuenienter super premissis salubriter et efficaciter prouidere. videtur consultius vt ad tempus segregaret presentiam suam. effugiēs tantam societatem quod si posset/ visitādo sacrum concilium vel altera occasione sibi sumpta. **H**ec interim notata sunt velut in quodam transcurſu magis ad remorandum q̄ docendum. **viiij. Julij. Anno domini. M. cccc. xvij. Constañ. tpe concilij.**

Sequitur epistola

missa magistro Vincentio ordinis predicatorum. dei semini uerbis seruentissimo: coram se flagellantes. per magistrum Johannē de Beron.

In Domini tissimo doctori et p̄dicatori zelanti. salutem animarum **M**agistro Vincentio de ordine fratrum predicatorum patri meo in xpi caritate dilectissimo **J**o. de ger.

Tractatus

Tanta de virtutibus tuis doctor egregie
fam. a referente crebrius accepi. tanta spali
ter i colloquione familiari cu reueredo pre
dno generali tui ordinis pdicator agnoui
vt mihi videaris recte figuratus fm nome
tuum. p illud apocal. quo speculator toti ec
clesiastici decursus. **Johes ait** Uidi vt ecce
equus et q sedebat sup illu habebat arcum
et data est ei corona et exijt vincens vt vin
ceret. **Existi** quidem vt vinceret. o vinceti
glorioso. sed quales tu vinceret. qua ratioe
quibus armis. quo apparatu bellico. qua
li arcu tu tandem ipe coronatus triumphare
res? **Respondet** ille cuius es imitator pau
lus dicebat. arma milicie nostra no esse carna
lia/cum reliquis similibus qualia meli⁹ ipse
nostri **Suppetunt** hoc loco plurimaco
di meo. q libentius et forsitan virilius verbo
re ad os/q calamo muto referare tue sa
pientie/nisi q alioz sum me trahit occupa
tiones alie. **Et** qz te grauib⁹ assidue labori
bus intentu prabere longa scriptoz serie
non visum est satis equu vel modestu. hoc
vnum qd in votis nedu meis sed q plimo
rum versat apiam. **Reddunt** tue caritati/
tuo qz zelo pacis ecclesiastice/testimoniu hoc
insigne. hoc celeberrimu pconiū. cum mul
ti. cum nominati pfatus magister ac domi
nus general/ q inclito arragonu regno nu
qz fuissent concordata pacis capitula. nu
qz subtractio/ que tam viriliter et legitime
facta est ab illo nimis prochdolor erga ma
trem ecciam obdurato **Pe. de luna** / fuisset
attempata/ si non auctoritatis tue podus
et concilij robur addidisses. cuius fauoris
tam egregij nos ipi sacro generali concilio
psentes/ desideratissime pacis annis ia/ fe
re. et. miserabiliter exulantis fructum et re
ditum. primum expectamus. **Et** o te feli
cem. o te ter quaterqz beatu si psentia ad
esses. si no auditu solo sed pprijs oculis co
ram cernere volueris ppinquam velut ia
nuis summi pontificis electionem/ si videlz
efficaci celeritate/ sepositis interim turbis
iocundam tue psentie faciem huic eidez sa
cro concilio cospiciendam attuleris. fructus
nisi falloz ampliozem/ rre tuis qz moribus
digniozem afferes qz si hoc neglecto per
manseris in inceptis. **Deminer** bti pau
li ad **Gal.** scribentis. **Deinde** ait p annos
xiiij. **Ascendi** hierosolimam cum barnaba
et tiro. et contuli cu illis euangeliu qd pdi
co in gentib⁹. **Secorsum** autem bis qui vi

debantur aliquid esse/ ne forte in vanu cur
reret aut cucurrisset. hoc satis pro tua recti
bi dictum puto. **Est** siquidem apud nos al
tera velut hierosolimam. sunt aploz succes
sores. reuerendissimi et deo amabiles plati.
Sunt legisdoctores cu quib⁹ tuam ipam
pdicationem conferre tam salubriter qz hu
militer poteris/ vt interim fileam de alio p
fectu multiplici sperato si veneris. **Crede**
mibi doctor emerite multi multa loquunt
sup pdicationibus tuis/ et maxime sup illa
secta se verberantium/ qualem constat/ pre
reritis tempibus fuisse pluries et in locis
varijs reprobata. qua nec approbas/ vt
testantur noti tui sed nec efficaciter repbas
Jactantur inde varij rumores p. populos
et apud nos. quorum multa etsi neqz vera
neqz credenda censeantur/ ab illis qui te si
cut psius loquitur intus et in cute nozunt.
nihilominus exemplo **Pauli** qui per reue
lationem certissimus erat pdicationem su
am esse fm deum. voluit ppter condescensi
onem ad infirmos. ppter auctoritatez in
sup pleniozem p aplos/ descendere in hie
rusalem et collationem habere cum aposto
lis. **Sic** agere placeat noiatissime ma
gister a c domine. ac interim bene vale/ be
niuolus susceptoz huius litterule quaz in
pcinctu scripsi/ die qua solemnitate ipsius
que pnominati barnabe beatissimi pauli
cosortis pueniendo recensabam. ix. Junij
in vigilia sacrosancti sacramenti. **Por**
ro quia nescio si forte non exaudiat hac ex
hortationem zeli mei tua prudens discre
tio. nolens huic accedere de psenti **Judica**
ui tecum agere. sicut mihi in veritate consci
us sum qz in simili vellem erga puitate me
am similiter et sinceriter agi. **Vittinus** re
uerend⁹ pater pnominatus et ego querelas
aliquozum que in manus nostras nedum
verbis sed scriptis deuenerunt. et id agim⁹
non ad damnationem tuam. non ad incul
pationem. non ad irritationem/ nouit de⁹
sed cautelam super bis omnibus amplio
rem. **Scio** milies exptus/ qz varia sepe/ qz
falsa de predicationibus referuntur/ partim
ex auditoz imperitia. partim ex arroganti
quozundam malicia. contemptu vel inuis
dia. **Scio** deniqz qui ait Da sapienti occa
sionem et festinabit accipere. **Interim** be
ne vale in domino/ qui tuam in bono vias
dirigat custodiat et confirmet. **Amen.**

Finis.

Reuerēde magister z pater carissime, familiaria colloq̄a que tecū in ianua z bādua / z quōq̄ alibi me habuisse recolo. fmo / necq̄ tui salutare quos audiui / de te omne bonum / precipueq̄ humilitatē que uirtutū omnium fundamentū / p̄sumere agunt. Ido cum dilecto fratre z socio meo cancellario parisiensi / ad p̄missa te caritatiue exhortari persuasus sum. Tuus p̄ omnia p. cardinalis Cameracē. Post scripturā z datā litterarū istarū / fuerūt die veneris / vltimo p̄terita / vniū sacro cōcilio dñi castella / ni / qui similit̄ ad alios / fecerūt z publicarūt subtractionē z a pe. de luna Digneris ad pacem regni / imo de regnoz laborare. z bene vale. Scriptum. xxi. Junij. Constañ.

Vale in dño / qui tuā in bono viā dirigat / custodiat / z confirmet Amen.

Tuus ad redēor? Jobānes Cancellarius parisiē.

Finit epistola magistri Jobannis de gerson / ad sanctū vincentiū ordinis predicatorū / missa / in qua hortat̄ vt concilium constantiē. sua personali presentia accedere dignet̄ / sectamq̄ se flagellantū vt ad tempus deserat / modestissime p̄suadet.

Incipit tractatus

cōtra proprietarios regule Augustini q̄ asserit̄ cācellario p̄siē. q̄uis suū non esse verisimilit̄ sit / quia necq̄ in stilo necq̄ in doctrina scriptis suis p̄suo concordat.

Tuus domus tue Augustine pater. amicorum sal. obsequium debitu. sinceraq̄ dilectio aduersus proprietarios regule tue p̄fessores / z proprietatis defensores amicitia iustos / suadet fraternus amor / tricuspide ferrū iacere / nō vt ledat s̄ suadeat tutiorē viā veritat̄. Impugnabit̄ q̄ proprietatis p̄mo loco p̄ ipam regulā Augustini solito voto / p̄missam. Secūdo per auctatē scripturē sacre z canonū. Tertio dissoluēdo p̄ viribilloz rōes q̄nt̄ / vepribz proprietatis excussis radicibz. vos amici q̄z occasione hec tracto / iuxta vocationē vestrā z regulā. sicut in vniū estis congregati / vnanimē h̄ret̄ in domo dei / z sit vobis cor vniū z anima vna. z oia cōmunia / nec sint scismata int̄ vos / q̄ p̄pter meū z tuū oriuntur. Caritas enī dicit regula v̄ra nō q̄rit q̄ sua sunt / sed cōia p̄p̄is antepōnit / nō p̄p̄ia cō-

munibus. Et q̄sto ampli⁹ rem cōmunem q̄ p̄p̄ia curaueritis / rāto vos ampli⁹ p̄fice re noscatis. Ut in omnibz quibz vti trāsitoria necessitas / supeminet z p̄manet caritas. Quā innocētes dicit pater Augustinus nō estis / si tacēdo frēm perire sinitis / fraternū enī vuln⁹ crudelit̄ dissimulat̄ / nec sine anime piculo / misericorditer iudicat.

Propriū siquidē h̄re p̄hibet Aug⁹. alūnis suis in regule exordio / quo magis caritatē z pacē ostenderet / finē esse religiōis inter fratres / cū dicit / In vniū estis congregati vt vnanimē h̄retis in domo / z sit vobis cor vniū z aia vna in dño.

Sequit̄. Et nō dicatis aliqd̄ p̄p̄iū. Graui⁹ aut̄ peccatū est facere q̄ dicere. Cū exterius opus maliciā superaddat interiori. vt furari. occidē z mechari / grauius q̄ dicere aut p̄ponere in mente / ergo si p̄hibet expresse verbū p̄p̄ietatis a fortiori z factū. Nā dicitur neq̄ciam nō habet aut bonitatē. nisi sit signū rei cuius est dictū / ergo si p̄hibet dicere quicq̄ p̄p̄iū. magis p̄hibet habere illud. Secūdo mor sequit̄ in textu regule quā vouistis Et sint vobis omnia cōia. Omne aut̄ fm logicos est v̄le signū qd̄ distribuit p̄ vniver rebz generaliter / que sub possessione cadūt cuiuscunq̄ nature sint / siue sint iocalia. siue pecunia. vel aliud. Ergo falsificat̄ v̄lis ista regula in voti vestri periculū / per quod cūq̄ p̄ticulare p̄p̄iū qz p̄p̄iū z cōe opponunt.

Tertio p̄sequenter in textu regule subiungit̄. Et distribuāt vniciq̄ vestrū a p̄posito v̄ro / vici⁹ z regumētū / nō eq̄l̄ter oibz / qz n̄ eq̄l̄r valetis oēs / sed sic cuiq̄ op⁹ fuerit. Nō dicit̄ viginti libras aut scuta / sed regumētū paratū. qd̄ lōge paucioris est occupamētū / q̄ p̄cū ei⁹. Nec p̄formi⁹ vite aploz a q̄ regularis vita originē cepit. Nāz sequit̄ in regule textu. Sic enī legit̄ in actibus aploz / q̄ erāt illis oia cōia / z distribuēbat vniciq̄z put cuiq̄ opus erat. Nō aut̄ distribuēbat aplis z eoz seq̄tibz pecunia / sed vici⁹ z vestitus. q̄ p̄positū z firmat̄. Nāz pecuniale vestiariū / eq̄l̄tatē quaz intendit̄ Aug⁹. corrūpit. Pater si p̄ringat senē frēm z debilē cui op⁹ est ampli⁹ vestimētū / q̄ sano / pdigū fore sui vestiarij / z libalit̄ supra modū in cōmesationibz exponere / qd̄ in regumēto ouertendū est / talis senex infirm⁹ male vestiet̄ / z iuuenis fortis nō pdig⁹ / melius ip̄o induet̄ p̄tra intētiōnē Augustini.

Quarto arguit̄ p̄ thopicā regulam. Si

u

Contra proprietarios

quod minus videtur iesse/inest/ et illud quod magis proprium ergo habere tolerabilius esset in nouitjs ordinis/ quod senioribus/ propter imperfectionem eorum/ sed illis prohibet regula/ quod retinere de seculo dices. Qui aliquid habent in seculo/ quando ingressi sunt monasterium/ libenter illud velint esse commune/ quod non habent/ non querent in monasterio. Ergo si quod de seculo afferunt in monasterio esse commune oportet/ a fortiori illud quod de monasterio est/ similiter de redditibus eorum. De munda si in coena reponere habent/ et proprium vitare nouiter ingressi. A fortiori etiam seniores illis/ quorum debet esse status et vita perfectior. Et in signum huius eis reuerentia exhibetur a minoribus ordinis. Retinere ergo non licet proprium his qui habuerunt in seculo/ et non habentibus in seculo/ in monasterio querere permittit Augustinus. Ergo omnibus inbet proprium non habere/ quia omnes qui ingressi sunt aut habuerunt aut non. Si primum relinquendum est/ si secundum non est querendum/ ergo nullo modo retinendum/ quatinus hac arte et modestia diuites humilientur/ et pauperes non inflentur. Quinto edocet Augustinus/ quod sibi cordi fuerit commune caritatis inter fratres/ et abominabile proprium/ dissensionis et irige fomes/ quia de hoc primo loco tractare incipit in regula/ usque ad locum de oratione. Non ne scius/ quomodo proprietates scismata facit/ vna nimitati aduersat et paci/ quibus opus est orantibus/ teste Hugone in expositione regule. Non prodest inquit vna domus/ si separata diuersa voluntas. Quonia longe maior vnitas animi quam loci/ habitus et conuictus cordis/ quam corporis. Caritas autem est que habitata refacit vnanimis in domo/ et pacem veram tribuit. Orationem quoque exaudibilem facit/ nec que sua sunt querit/ sed que Iesu christi. Dicit etiam fratres monet ibidem/ ne sapientes sint in oculis suis/ opinionis proprie defensores/ aut discordie turbatores. Si ergo concordie aduersat propria voluntas/ ergo etiam propria cista aut bursa non conuenit communi caritati/ quia illa communia propriis anteponit. Sexto ubi de oratione/ ieiunio et lectura prandij mentionem fecit Augustinus in regula/ consequenter de cibo infirmorum specialiori loquens quam sanorum inquit. Etsi eis qui ex moribus delicatioribus venerint ad monasterium/ aliquid vestimentorum aut alimentorum datur quod non

fortioribus est. Frustra nempe dari diceret/ nisi hos nihil habere unde hec comparandum intenderet. Septimo idem facit/ sed implicite/ cum prohibet non figi oculos in visam muliere. Recedatis inquit vos animos habere pudicos/ si oculos habetis impudicos. Ergo cum pari voto promittitur paupertas sicut castitas/ abijcienda est a manu omnis proprietaria possessio. sicut ab oculo omnis femine delectatio carnalis/ quia oculus et manus in istis se habent conformiter/ et vtrumque est reuerti ad vomitum. Dicit in visibilibus carnis/ illic in opibus seculi/ coram iusto iudice. Et sequitur in regula. Hoc inquit quod dicit de oculo non figendo/ etiam in ceteris prohibendis obseruetur/ cum dilectione hominum/ et odio vitiorum. Conuictus autem si recusauerit ferre vindictam/ priuetur a consortio fratrum. Confirmatur/ quia plus est rem illicitam tangere/ quam videre tantum/ et adhuc amplius possidere/ et ad nutum habere voluntatis/ quam tangere aut velle. Ergo si in voto castitatis prohibetur oculus figi in feminam/ quare non in voto paupertatis prohibetur etiam propria possessio. Non enim minus scandalifera apostasia seu tergiversatio secundi/ quam primi in conspectu hominum. Octauo non aliter sapit venerabilis Hugo in expositione. Et non dicatis aliquid proprium. Non dicitur inquit quicquam meum aut tuum/ sed nostrum/ ut dicatur/ capa nostra/ vestis nostra/ grauium nostrum/ sicut domus ecclesie et claustrum/ omnia in communi habenda sunt. Carnales sunt fratres/ qui communia diuidunt/ spirituales qui diuisum in communi reponunt. Ergo si volumus hereditate possidere dominum/ nihil habeamus/ ait/ preter ipsum. Quonia si aurum/ argentum/ vel quid aliud cum christo queritur/ dicit Hieronymus/ cum istis et similibus propriis/ parafieri dedignatur de. Apoli imitemur sniaz ad Abimo. vi. Dicitur alimeta et quibus tegamur etc. Quippe tribus Levi non habuit preter in terra. Nono in expositione regule. Et distribuat vnicuique prout opus fuerit. Dominus ordinavit ecclesiam ut plerique spiritualibus/ ceteri autem temporalibus vacarent. Prepositorum officia sunt subditis corporalibus ministrare. Subditorum vero spiritualibus insistere/ orationibus vicis/ preceptationibus et lectionibus. Ergo confundit religio/ cum quibus quis purior efficitur necessitatis/ et comis magis vestiarum tollit. Decimo quod vestiarum equalit

ter distributū strariat regule dicēti: q̄ non equaliter est omnibz tribuendū: q̄ nō equalit̄ valēt oēs. Pluribz enī indiget eger q̄m san⁹: et sener q̄s iuuenis. Ita enī fuāda nature necessitas: vt nō intereat corpus: s; feruiat: et nō supbiat. Undecimo p̄ eūdem venerabilē **Hugonē** in expositione huius passus. Et qui aliquid hēbant in seculo libenter illud velint esse cōmune. Duo in q̄t sunt q̄ relinqui oportet p̄ deū: facultas. s. possidendi: et volūtas habēdi: iuxta dñi sententiā **Lu. vii.** Nisi q̄s renūciauerit omnibz q̄ possidet: n̄ p̄ me⁹ eēt discipul⁹. Nō. n. sufficit exteriorē relinq̄re subaz: nisi interiorē rescindam⁹: et cupiscētiā: alias eēt renūciatio vocalis t̄m: et hypocrisis: et dissimulatio facta corā hoibz nō corā dō: q̄ nouit abscondita cordis. Duodecimo **Hugo** exponēdo hūc passum: vnanimi⁹ viuite. Sic in q̄t. Paup̄tas et hūilitas generāt caritatē inter fr̄es. Caritas vero nutrit et fouet vnanimitatē: et corde et pacē. Ergo per locū ab oppositis. possessio et supbia discordiam et iurgii. vt cū vn⁹ est altero ditior: et sequēter supbior: et infestior. Despectatores ei sunt et iniuriatores diuites vt dicit **Aristo. iij. eth.** et sedignificantes sup alios: q̄ deperit et festim fraternitatis vnitas. et p̄ sequēs caritas deuotio et religio. Tredécimo inter occasiones alias pprietate inducētis: potissimū arbitroz fuisse hūanū timorem deficiēdi in necessarijs: tpe egritudinis et senectutis: q̄m tūc opus est multo pluribz q̄s cū valet. Nunq̄d aut tāta forsitan. p̄uisio foret in regula circa infirmos et debiles nisi hāc sollicitudinē a cordibz fratru intenderet **Augusti.** euellere. vnō sanos: ne moleste ferāt laetius egros pasci: ostendit feliciores esse dicēs. Velius minus egere q̄ plus habere. Decimoquarto ppriū religiosoz regulariū impugnat p̄ illud **Augustini** in regula. Quicūq̄s in t̄m malū. p̄gressus fuerit: vt occulte ab aliq̄ lras aut munus accipiat: si hoc vltro offert. parcat illi et oret p̄ eo. Si aut dephendit aut vincit graui⁹ emēdet. Ubi **Hugo.** aliq̄d occulta: re in q̄t: est ordinē infringere: et sanctū p̄positū paup̄tatis. Qui abscondit: in q̄s mortaliter peccat: velut alter **Siezi** fact⁹ sacrileg⁹. Nōb̄ aut: ouenit bñ viuere: et bonū eximplū dare: et malā tollere suspitionē. Nō est malū q̄ mun⁹: cū vt sic et amore p̄cedit. ne q̄ cultell⁹: aut h̄mōi: ergo q̄ ppriū. Cō-

sequētia p̄bat. q̄ ei q̄ nō fecisset votū paup̄tatis: vt pura seculari nō eēt peccatū accipere et seruare: sicut regulari. Nisi ergo peccatū eēt ppriū saluti: non vocaret illud **Augu.** grāde malū: graui⁹: et p̄niendū: etiā si ex dono vel munere p̄cedat de pprijs bonis seculi. q̄to magis ergo si ex impia volūtate seruetur de bonis cōmunibus.

Decimoq̄nto impugnat pprietatē p̄ regulam beati **Augustini**: vbi dicit. Vestes v̄ras sub vno custode habeatis: vel pluribus: ne a tinea ledant. Custodiri iubet vestes dicit **Hugo** ibidē: p̄pter duo. Primo ne p̄ incuriam a tinea ledant. Secūdo ne frater. quispiā illā quā habet vestē ppriam credat si in pprio loco seruaret. puta in camera: vel in cista ei⁹. Ad exterminandā enī omnē pprietatē: sequēter dicit **Augusti.** in regula. Nō ad vos p̄tineat q̄d vobis indumentū p̄ tempoz congruentia proferatur: vtrū illud q̄ deposuerat: an aliud recipiat: dum tamē vnicuiq̄s put opus est non negetur. Neq̄ querat deterius se accepisse: q̄ posuerat. sed magis p̄bete in q̄t q̄tū vobis desit in sancto interiori habitu cordis qui pro habitu corporis litigatis. Decimo sexto p̄firmat exterminatō pprietatis expositione **Hugonis** in regule passū. Disca mus in q̄t fratres supflua refecare: vt dum quod opus est non negatur: vltra q̄s opus sit a nemine requirat. Supflua q̄dem est scda tunica. p̄fectioni religionis euāgelice cōtraria **Matth. x.** et **Luc. ix.** Neq̄ duas tunicas habeatis. Et intellige p̄ tunicam vnā: q̄tum sufficit de vestitu p̄ regumento necessario vni⁹. Supflūū est etiā h̄mōi anhelare ad q̄d nō p̄t puenire cū salute. Nā in voto paup̄tatis sibi velle abstulit et posse. Ad semel vero abiuratum velle anhelare n̄ minus ridiculosum est: q̄ si quis de monacho studeret non esse monachus aut de sterili p̄lificus. Decimo septimo hoc idem vitii pprietatis p̄demnat **Aug⁹.** in regula dicēs. Et sicut pascimini ex vno cellario: sic induamini ex vno vestiario. Vnū et multa opponunt. iij. metaph. Cum ergo iubeat vnū et cōem vestiariū. sequit̄ p̄ locū ab oppositis q̄ p̄hibet ppriū et singulare multū. Videte q̄ si votū fuatis regule. cū tonēs i fringitis et tā ex p̄sse nō sel s; q̄ttidie. Iudicate si ex vno vestiario induamini: eo mō q̄ pascimini ex vno cellario: et si que fuatis in v̄ris cameris vel cistis: sub cōi sint custodia

Contra proprietarios

sicut vinū in penu/aut bladum in horreo.
Nō si dixeritis pfecto diē negatis et expiē-
 tiā oppositā. et contradictoria siml' vera pce-
 ditis. **C**ōtra quos nil ampli⁹ disputandū
 dicit **Aristote.** nisi tales aut in ignē p̄icere
 aut excecāre. Quia idē est p̄icere et nō p̄i-
 cere illis. excecāre et nō excecāre. **N**egare ḡ
 nō potestis qm̄ pmissam paupertatis fidē vio-
 lentis et ad vomitū reuertimini possessionis
 derelictae. **D**ecimo octauo **Aug⁹.** necdū
 contentus est cōe esse vestiariū/aut dona seu
 mūera parentū et amicorū/sed etiā vult esse
 cōmunia opa singulorū qd̄ est mai⁹/dicent
Nullus aliquid sibi opetur/sed om̄ia opa
 v̄ra in v̄nū fiant. maiori alacritate et studio
 q̄ si vobis ip̄is faceretis. **C**aritas enī post
 ponit p̄ria cōib. imo p̄ria nescit. **E**t qm̄
 to ampli⁹ rem cōem q̄ p̄riā curaueritis. tā
 to ampli⁹ vos noueritis in religione p̄fice-
 re. qm̄ cōia curare caritatis est meritoze.
 sua aut p̄ria nature reciprocē. **D**ecimo
 nono p̄batur hoc idem p̄ illud quod sequi-
 tur in regula. **C**onsequēs est enī vt q̄ filijs
 suis in monasterio cōstitutis aliquā v̄tu-
 lerint vestē. siue quodlibet aliud inter ne-
 cessaria deputandū/illud nō accipiat occul-
 te. sed sit in p̄tate p̄positi/vt in rem cōem
 redactū/cui necessariū fuerit/p̄beat. **D**a-
 ior aut rō cōitatis videt esse de bonis eccie-
 cōmunib. q̄ de ipsorum parentum donari-
 ijs. que ex proprio p̄cesserunt eorū. **E**rgo
 si p̄rium p̄hibet in secundis. sequitur etiā
 q̄ in primis. **V**icesimo ostenditur hoc
 ipsum per **Dugonem** exponentem hunc
 passum. **I**n cōmuni omnīū vita inquit cu-
 iusmodi est religionis cōuersatio. nihil licet
 recipi. nihil occulte retineri. **A**lias iam nō
 esset cor v̄nū et anima v̄na/si non essent om-
 nia cōia. vbi aut om̄ia cōia nulla sunt pro-
 pria. **D**ic mibi queso. nōne regulā **Augu-**
stini vouisti? nōne vitā regularem scdm̄ eā
 tenere promisisti? nonne omnia p̄dicta
 dicit esse cōmunia? **E**rgo necessario aut il-
 lam p̄missam non tenes. votifragus. aut ni-
 bil penes te. p̄rium habes. alias regularis
 non es sed magis irregularis. **C**ū enim ni-
 hil retinet/dicit **Hugo** /proprium. auari-
 tia restringitur. inuidia religatur. et omne
 fomentum discordie superfluum refecatur
 caritas v̄nanimis connutritur. et pauper-
 tas deuota custoditur. **E**t dū non licet ter-
 rena retinere/cogitur amplius celestia co-
 gitare. tractare. diligere. tanto minus enī

superna diligit quis/q̄to magis in infimis
 delectatur. **V**icesimo primo/proprie-
 tas repellitur **Dugonis** auctoritate. **S**ūt
 inquit qui grauiter turbantur inter fratres
 cum non licet donaria retinere parentum.
 amantes seruare munuscula suorum/et in
 proprio delectantur. **A**deo enim sepe inar-
 descunt v̄libus et paruis istis oblectamen-
 tis/vt eorum occasionibus soleant turba-
 re concordia fratru. quod persuasione dia-
 bolica fieri dubium non est/qui in eo ten-
 tat in quo magis se p̄ualere cognoscit.
Propterea diligenter omnia terrena calcā-
 da sunt/que caritatem fraternam turbare
 possunt/vt sit laqueus contritus et nos libe-
 rati simus. **V**icesimo secundo superad-
 dit **Hugo** supradictis q̄ frater qui munus
 acceptum celauerit/furti iudicio condem-
 net. **P**arum dixi imo certe sacrilegio/qd̄
 peius est/q̄si iude similis factus proditori
Prodit enī conuentū totū/cum rem eius
 cōem ecclesie/de sinu caritatis subtrahit in
 p̄riū vsū. **V**erū dixerim p̄didit seip̄m
 cū retrospectus ad abiectū seculū/et regulam
 violat et votū. **E**rgo si furtū cōmittis fm̄
Dugonē/seruando seculare donariū/nun-
 qd̄ erit sacrileg⁹ qui de cōi sacro p̄riū suū
 facit. **I**n cōmuni dederūt fundatores. et ni-
 si in cōmuni retinere potes cum salute.
Vicesimo tertio lauacrū corporis infirmi
 et lotionē vestīū curiosam p̄hibet **August.**
 in regula fieri fm̄ p̄rium arbitriū fratrum
 sed magis p̄positū/vt etiam si nolit frater
 faciat iubente p̄posito/quod illi expedit
 pro salute corporis. **E**t si velit/negate illo/n̄
 faciat vt nō obediat sue cupiditati. **C**ū er-
 go beat⁹ pater **Augusti.** cuz regula/vota/p̄-
 missa/maximus et prim⁹ sit p̄positus post
 deum/regularib. filijs suis canonicis/p̄ci-
 piēs in tot locis et passibus omnia habere
 cōia. et in p̄rio nihil. sequitur q̄ illi paren-
 tū est/et non p̄riē la sciue. qm̄ **Dugone** te-
 ste non ornat nitor corporis aut vestīū sed
 mox. et spūalis magis querenda est mun-
 dicia q̄ corporalis. **S**i ergo p̄ria libido p̄-
 bibet in lotionē vestīū aut corporis rōe obedie
 p̄misse q̄ p̄riā abiectū voluntatē. q̄re etias
 n̄ p̄hiberet p̄petas pecunie et localū/repu-
 gnās voto paupertatis/caritatis fratne. mul-
 to min⁹ rōabile videt i forētib. et aliēis p̄-
 uis licet cui⁹ mōi sūt fortune. bōa. i. cista/aut
 i camera fuata/q̄ i p̄pa corporis sanitate lō-
 ge mag⁹ necaria. s; in ista scōa p̄pa volūtas

prohibet et aufert/ vt dictū est. ergo similit̄
 et in prima. **V**icesimo quarto largitur
 p̄ illud in regula augustini de egrotantiū
 cura laborantiū et debiliū vel senū. que ali
 cui est frat̄ in iungenda. vt perat de cella
 rio quod cuiq; op̄ esse p̄spererit. **Q**uādo
 quidē ergo necessitate petēde sunt de cōi
 cellario. ergo si nō sit opus p̄prio p̄ necessi
 tate infirmitatis. multomin⁹ t̄pe sanitas.

Vicesimo quinto arguit p̄ eundē **Augu.**
 ibidē. **S**ine inq̄t qui cellario. siue qui ve
 stibus/ siue q̄ codicib⁹ scribēdis preponū
 tur/ sine murmure seruiant fratrib⁹ suis.

Propriū ergo vestiariū tolerare aut p̄pe
 ti est regulā interimere p̄missam q̄ cōmu
 nē statuit magistrū vestiarij p̄ expressum.

Lois autē tollit. cū quisq; p̄ se curā gerit
 et p̄ consequens regulā corrupit et frangit/ vi
 dentib⁹ scientib⁹. et volentib⁹ vobis singu
 lis in graue discrimē salutis aīaz vestraz.

Regula ponit vñ cōem. vos autē p̄rios
 oēs. **D**icite ergo si regulā p̄missam serua
 tis. **V**icesimo sexto cōfirmat hoc ip̄m p̄
 illud qd̄ mox sequitur in regula. **V**estimenta

inq̄t aug. et calciamenta quādo fuerint in
 digentib⁹ necessaria/ dare nō differāt sub
 quorū sunt custodia que poscūt. **U**bi hu
 go. **D**istribuire debet frater deputat⁹ cōi
 vestiario sine murmure. **L**aeuāt ergo fra
 tres ne nimis petāt impoꝛtune. aut super
 flue. nā quicqd̄ sup̄fluū est mortifex est il
 lis. **N**ā vnde paupes erim⁹ si penuriā nō
 habem⁹. **A**tendāt q̄ oblatōes fidelium
 sunt q̄ vestiūt et comedūt/ vt formidēt po
 puli pctā portare. **U**sq; ergo ad p̄uisionē
 calciamentoz **Aug.** nō descenderet si q̄c
 q̄ fratrib⁹ p̄riū cōcessisset.

Vicesimo se
 p̄mo cōfirmat per illd̄ **Augu.** in regula.

Lites autē nullas habeatis inter vos. et c.
Maximū autē fomentū litū est p̄riū/ q̄
 secant̄ intervolutates teste **Seneca.** **F**eli
 cem inq̄t dixerim humanā vitā si hec duo
 p̄noīa possessiua. meū et tuū tollerēt de me
 dio. **E**t in epla. xiiij. **S**i vis viuere in pa
 ce. aut paup̄ sis. aut paup̄i sis. **R**ixa autē
 est inter cōpetitoꝛes. **E**t **E**thi. v. **B**rige et
 dissensiōes sunt institute. **E**t **Boetius** in
 tertio. vnde foꝛenses q̄rimonie. nisi q̄ vi
 vel fraude a volētib⁹ pecunie repetūtur cu
 pite **T**olle propriū de claustro. et lapades
 extirpisti inuidie. luxurie. rixe. auaricie. ce
 terozūq; defectū. **V**icesimo octauo ar
 guit p̄ illud de regula p̄pe finē. **U**t autē cū

eta ista seruent. dicit aug. et siqd̄ min⁹ sua
 tum fuerit nō negligent̄ p̄tereāt/ s; emēdā
 dum corrigendūq; curet ab eo q̄ p̄est vo
 bis. **I**pse enī quāto loco sup̄iore tāto in
 periculo maiori versat. nisi corrigat vsus
 manifestos et defect⁹ patētes/ quib⁹ regula
 corrupit et laceraat in piculū salutis aīarū/
 quoniā illi⁹ est reddere rationē p̄ ouibus.
Uouit abbas vitā s̄m regulā **Aug.** et s̄m
 frēs **I**lla toties clamat om̄ia esse cōiaynū
 corz aīam. nihil habere propriū. cōue
 stiariū. et tñ cōtrariū agit quotidie. **E**t qd̄
 deteri⁹ est vsq; adeo infecit hoc virus cun
 ctos vt neminē cōscientia remordeat. ne
 mo ex abusi⁹ verustate doleat. aut peni
 teat. qd̄ indicū est obstinatiōis et irremis
 sionis piculū. quoniā qui cōscientiā re
 mordeat non habet. minime penitet. si
 nō penitet fecisse. nō dolet. si nō dolet nō
 conterit. qd̄ nō conterit nō cōfiteat nec ab
 soluit vsq; in finē vite. **D**iscrimē hoc cōe
 est. sed tñ p̄rio capitis. et consequenter mem
 brorū. capitis q; regulā p̄missam nec ser
 uat nec seruare cogit. iuxta vocatōis offi
 ciū cui⁹ est s̄m **August.** corripit inquietos.
 cōsolari pusillanimes. infirmos suscipe
 et patientē ad oēs foꝛe. **D**embrorū autē.
 quia nō tenuerūt p̄missam regulā **P**udet
 dicere sed veritas v̄get. ne in fermentum
 p̄bariseoz descēdat. verendū est hodie de
 quo **D**ath. xiiij. scribit **U**erobis et c̄ q̄ de
 cimatis mentā. anetū. cimīnū. et reliq̄stis
 que grauiora sunt legis/ iudiciū/ mīam/ et
 fidē. **S**i breuis p̄ducit et longa corripiat
 si innotula cātus/ si in lectura vocabulo ti
 tubat. si rumpit leuiter silentiū. si cerimo
 nie reuerētiales nō seruant/ si vestes inde
 center compe. si ceterisq; minimis defe
 ctus modicus cōmittat/ corrigat diligētē
Que at̄ maiora sunt. et in corpe regle pro
 misse expressa tā frequēter voraq; tria con
 cernētia/ cuiusmodi sunt sup̄bia. rancor.
 comestōnes. luxurie. p̄prietas auaricia p̄
 ciose vestes. vasa argētea in camera. ceterē
 q; curiositates/ pro chdolor negligēt. **T**a
 les increpans x̄ps prelatos/ vbi supra. ce
 cos cecozūq; duces appellat/ deglutiētes
 camelū/ et culicē excolātes. **V**icesimo
 nono cōcludit p̄ regule calcem. in quo di
 cit **august.** **U**t autē in hoc libello tanq̄ in
 speculo possitis suspicere. ne p̄ obliuionē
 aliquid negligatis semel in septimana vo
 bis legatur. **E**t vbi vos inueneritis que

etiā impeditiū eius vt sunt sollicitudo. cu
ra tp alium. possessiōes. diuitie. propria vo
luntas. cōiugium. et bñdī que abijciūtur
religionis voto. Nam teste **Augustino** ve
nenu caritatis est cupiditas. Hinc in col
larōnib⁹ patrū inq̄ abbas **Boyses** Ieu
nia. vigilie. meditatio scripturaz. nuditas
7 priuatio facultatū nō pfectio sed perfe
ctiōis instrumēta sunt. nec in ipsis p̄sistit
discipline finis/ sed p̄ illa deuenit ad finē.
quia nō om̄is religiosus pfectus est/ s; tñ
pfectū habet statū. **Precepta** remouēt
que caritati sunt cōtraria. cōsilia autē im
pedimēta actus ei⁹. **Dicit aug.** in enchirī
dion. **Quēcūq;** mandat de⁹ quoz vnū est
nō mechaberis 7 quecūq; nō iubet s; am
monet poti⁹ consilio. quoz vnū est. bonū
homini mulierē nō tangere tūc recte fuit.
cū ad charitatē ordīnant. q; mox vnū q̄s
deo. i. ad **Thimo. vij.** Finis p̄cepti cari
tas. **Precepta** vt ait **Hieron.** ad demetria
dem virginē. Et prohibitiōes de necessi
tate sunt salutis/ vt colere deū 7 sabbatuz
nō occidere non mechari. rē. q; mala. p̄hi
bentur 7 precipiūtur bona p̄ illa. Sed cō
silia de concessis sunt 7 licitis/ vt est liber
tas volūtatis. vsus carnis in cōiugio pos
sessiōes 7 diuine. i. **Lozin. vij.** De virgi
nibus dñi p̄ceptū nō habeo. consilium
autē do **Ab horū** abstinētia voto se astrin
git religionis pfectio. quo pfectius vacet
deo ad augmentū meritorū victoriā tēta
tionū 7 maiorē vnionē cū deo. **Hinc Iu
do.** de summo bono recedere inq̄t bonuz
est corpe. sed longe meli⁹ volūtate. Et **An
selm⁹** in libro de similitudinib⁹. ponit de
homine vlcenib⁹ 7 arenulis pleno. q̄ se li
gari facit 7 secefr sanef. Et **greg.** sup **Eze
chiele.** Sicut bolocaustrū est pfecti⁹ legis
sacrificiū q; totū incendit. sic q̄ nihil refer
uant sed sensum linguā atq; substantiam
om̄ipotēti immolāt solenni voto. vt deo
totaliter se mancipēt/ pfectiorē hñt status
cuiusmodi est religio. **Finis** siquidē reli
gionis pfectio caritatis cui⁹ sunt impedi
mēta tria/ que abijciūtur voto. libras sui.
possessiōes 7 diuitie 7 carnis voluptates
licite secularib⁹. 7 p̄hibite religiosis. qua
tinus p̄ abstinētiā horū. pmissam opam
dent caritati p̄fere. **Confirmat** id ip̄m a
sancto **Ibo.** vbi supra. **Status** inq̄t reli
gionis est qōdam exercitiū 7 disciplina. q̄
ad p̄fectū itur caritatis **Ad hoc** ac necessa

riū est ab amore mundaliū affectū diuer
tere. vt patz p̄ **aug. li. x.** cōfessionū. **Hinc**
te amat. inquit. dñe deus q̄cunq; p̄ter te
aliquid amat. Et **Matth. vi.** Nō potestis
deo seruire 7 māmone. Et **Jobānes** in ca
nonica. **Frēs** nolite diligere mundum rē.
Quoniā qui diligit mūdū nō est caritas
dei in eo. Et **greg.** in omel. **Tanto** inquit
quisq; min⁹ supius diligit/ q̄nto magi in
ferius delectat. **Amor** ergo siue cōcupiscē
tia carnis 7 oculoz 7 supbia vite p̄pedi
unt p̄fectiōem caritatis dei 7 primi trahūt
q; hominē inferius **Sed** p̄ oppositū pau
pratis votū. castitatis quoq; 7 obedientie
tendit sursum in deū. veluti nihil inferi⁹
habens/ qd̄ delectet **Paupratē** cōmēda
uit x̄ps caput ecclie nascendo. **Lu. v.** qm̄
a paupere matre virgine nascit in stabulo
pannis inuoluit. 7 inclināt in p̄sepio **In**
om̄i deniq; vita sua relucet paupras. **Ni
hil** possidere in pprio cōmēdat vetus tes
tamentū **Num. xvij.** **Dicit** dñs ad aarō
In terra eoz nihil possidebitis. nec hēbi
tis partē inter eos. **Ego** pars 7 hereditas
tua in medio filioz israel. **Amis** auarus
est dicit **Augu.** cui nō sufficit de⁹. Et **hie
ro.** **Dñs** cum istis infimis pars fieri dedi
gnat. Et **amb.** **Hi** apti sunt ad regnū celo
rū. qui nullis cupiditatib⁹ occupant. sed
ad futura festinant p̄missa vite celestis. Et
grego. **Illic** cupit anim⁹ assistere vbi se spe
ret sine fine gaudere. Et ad magna p̄mia
pueniri nō potest. nisi p̄ magnos labores
Si p̄ter te dñs sue renūciat matri. cū di
cit **Que** est mater meaz 7 sunt fratres mei
Cur tu dño tuo cupis anteferrī? **Uñ** ius
ueni querēti quo pacto vitā haberet eter
nā. **Respondit** veritas. **Si** vis inq̄t ad vi
tam ingredi serua mādara. **Rursus** dicere
iuuene. **Hec** om̄ia feci a iuueture **Adiecit**
Si vis p̄fectus esse vade 7 vende om̄ia q̄
habes. 7 da paupibus 7 sequere me. **Hoc**
summo p̄ claustralib⁹ notandū. **Non** enī
ait domin⁹ manduca. quiesce. dormi. frue
re delicijs et honorib⁹ mundi. thesauros
habeto/ vasa argentea. iocaliaz cetera. sed
dicit vende om̄ia. non partē sicut **Anani
as** 7 saphira. sed om̄ia tua supple/ que ha
bes iusto titulo. **Nec** ait da proximis/ sed
paupibus. **Nec** attendendū dicit **august.**
quib⁹ monasterijs aut indigētib⁹ hoc fe
cer. quoniā oim̄ christianoꝝ res vna pub
lica est. **Audiant** paupes 7 letētur. que sit

E

Contra proprietarios

pars hereditatis eorum. **B**eati inquit xps
 paupes quonia ipsoz est regnu celorum.
Ecotra paulus ad **T**imo. vi. Radix in-
 quit oim maloz cupiditas. **H**ac cupida
 te plus hndi q opus est. fm glosam magi
 stri. z diabolus cecidit de celo in infernu
 z parētes nostri primi de paradiso in exili
 um. **I**n greco autē habet radix oim malo
 riz phylargia. i. amor pecunie. **S**cribit
 etiā **E**ccl. x. Auaro nihil est scelestius. **E**t
 apls vbi supra. **Q**uā quidā inquit appe
 tentes errauerūt oino a fide xpm deserē
 tes. qz in duobz locis nō potest affect^o no
 ster partiri desideriu suū. **B**reuiter diuers
 in locis sacra scriptura laudat z approbat
 voluntariā paupertatem. **I**n religione ergo
 que est dom^o dei abiiciēda est ois negocia
 tio z proprietatis possessio. **N**on sit inqt
Hieron. in domo orōnis. negotiatio. nō
 possessionū amor. nō cupiditas. ne ingre
 diat̄ **J**esus iratus speluncā latronū. z mē
 sas subuertet vendentiū in hora nouissi
 ma mortis. **D**ulti inqt **O**rigenes sunt in
 domo dei que est ecclesia non spūaliter vt
 pmiserūt viuētes. sed carnalr magis. vē
 dentes z emendētes. q rarius orōi debite
 vacāt secularibz intenti z dediti negocijs.
Hactenus pprietas collisa lapidibz sa
 cre scripture. supelst eā p canones sa
 cros impugnare. extollēdo voluntariā pau
 pertatem. **C**lemēs quart^o. xij. q. i. dulcissi
 mis. rē. sic dicit **C**ōis vita oibus est neces
 saria fratres. maxime his q deo irreprehē
 sibiliter cupiūt militare. z vitā apostolorz
 imitari. **C**ōis enī vsus omniū que in mū
 do sunt oibus esse debuit. sed p iniq̄tatez
 alius dixit hoc esse suū. alius istd. z sic in
 ter mortales orta ē dissensio. **D**eniqz gre
 corū quidā sapiētissimus omnia cōmunia
 esse amicorū dixit. **E**t sicut aer ait. aut lux
 solis diuidi nō potest aut mediari. ita nec
 cetera quecūqz cōmunia/que data sunt oī
 bus ex natura. **P**ropter quod dñs ait per
 pphētā. **E**cce qz bonū z qz iocundū habita
 re fratres in vnū. **E**t apostoli cōmunē in
 vnū duxerūt vitam. **Q**m vt in eoz actibz
 dicit. multitudinis credentiū erat cor vnū
 et ania vna. nec quisqz aliquid dicebat su
 um. nec erat egens inter eos. **O**mnes q do
 mos vel agros possidebāt/ venditis illis
 offerebāt precium ante pedes apostolorz
 sicut quidā veitru cognouerūt z viderunt
 nobiscū. **A**naniaz autē vir auster^o z Sa

phira vxor eius qz mentiti sunt nobis pñ
 tibus corruerūt. **S**equitur **Q**uaproptervo
 bis cauenda mandam^o z vobis obedire p
 cipim^o doctrine aplozū exemplis vt ab
 apostolicis regulis nō discedatis/ sed cō
 munē vitā ducentes adimplere sata gatis
Ibidē statim allegatur post. **H**ieron.
 ad nepotianū. **C**lericus interpret vocabu
 lum suū/ z esse nitat quod dicit **C**leros gre
 ce foris est latine. qz dñs pars ei^o. z de sorte
 dñi sunt **T**alis ergo esse debet vt possidea
 rur a dñoz possideat ipse dñm. **Q** si quip
 piā preter dñm possideat pars ei^o non erit
 dñs. verbi gratia si aurū. si suppellectile/
 cum istis nō dignat̄ dñs fieri ps ei^o **H**inc
 leuita nō accepit partē in terra sicut ceter
 re trib^o. **A**mbrosi^o consequēter de fuga
 seculi. hoc in loco inducit. **C**ui ait portio
 est deus. nihil curare debet nisi dei. ne al
 terius necessitate z sollicitudine impediāt
August. in eodē loco **H**olorē. **D**ue res
 in yobis pollere dñt. cōscia scz fama **C**ō
 sciētia est necessaria tibi. fama primo tuo
Sequitur paulo post. **N**ulli licz in societa
 te nostra aliqd habere ppriū. **E**t si qui ha
 buerint faciūt qd nō licet. **S**equitur. **Q**ui
 habent ppriū vel habere volūt aut de pprio
 viuere cōtra pceptū/ nō mecū manebūt in
 socialē vitam. **V**alo habere claudos qz
 plāgere mortuos. **E**t concilio lateran.
 extra. c. ij. de statu monachorū **D**onachi
 nō precio recipiant in monasterio. nec p
 mittant habere peculiu. **P**eculiu habere/
 vt dicit magister **B**erard^o magn^o in tracta
 tu de pprietate monachoz non est habere
 principale dominiū in re ipsa. sed vt seru^o
 sub dño. sub patre fili^o/ sub abbate mona
 chus. ex licētia ipsoz sub qb^o sunt. **E**t tñ
 hoc nunqz monachis cōcedit fm glo. **I**n
 no. qui est lucerna iuris. nisi p adiūcta ad
 ministratōne. vt si fuerit vestiari^o elemosi
 narius vel thesaurari^o/ vel hmōi cōmune
 habēs officiu. deseruiens vtilitati cōmu
 ni ecclesie. vt fidelis sit z prudens dispen
 sator nō querēs que sua sunt/ sed que oim
Qui aut̄ peculiu habuerit nisi ab abbate
 fuerit ei pro iniūcta administratōe pmis
 sum/ a cōmunionē prinēf altaris. **E**t qui
 in extremis cū peculio fuerit inuētus. z di
 gne nō penituerit. nec oblatio pro eo fiat
 nec inter fratres habeat sepulturā. **Q**uod
 de vninersis religiosis precipim^o obserua
 ri. **A**bbas autē qui diligēter ista non caue

rit officij sui iacturam nonerit se incursum. Consequenter Clemens tertius paulo post super quodam canonico regulari qui in articulo mortis agens licet a priore suo monitus proprium quod contra regulam laenter habuerat noluit resignare et scedem clausit et fuit inter fratres traditus sepulture. Et infra Inquisitioni tue respondem quod ille canonicus non tantum fuerat christiana sepultura priuatus. verum etiam si sine matimo scandalo fieri potuit. de ipsa proijci dignus est ecclesia. Item ibidem. Innocentius tertius abbati et conuerti sub lateo. Cum ad monasterium. etc. firmiter inibem nequid decetero monachorum lineis committis vitat. Prohibem districte sub auctoritate diuini iudicij ne quis monachorum proprium aliquid possideat si quis aliquid proprium habet totum incontinenti resignet. Et infra. Si proprietates. etc. apud quos inuenta fuerit in morte. ipsa cum eo in signum perditionis extra monasterium in sterquilino subterret. Item quod beatus Gregorius in dialogo senariarum feliciter. Unde si quicquam alicui fuerit destinatum. non presumat illud accipere. sed abbatibus aut prioribus aut cellerariis assignet. Sequitur in fine. Nec estimet abbas quod super proprietate possit cum aliquo monacho dispensare. Quia abdicatio proprietatis. sicut et custodia castitatis adeo sunt annexa regule monachali. ut circa ea nec summus pontifex possit licentiam indulgere. Quod autem votum solenne religionis indispensabile sit patet Levitici ultimo. ubi dicitur quod semel sanctificatus est domino non potest in alios usus commutari. Nec facere potest prelatus quin deo consecratus per votum religionis obligetur ad hoc quod vouit. Idem sentit Bernardus in libro de precepto et dispensatione. Quicquid ait in spiritualibus in regula est traditum in manu non relinquitur abbatibus. Et paulo post. Nec enim abbas super regulam est cui semel etiam ipse spontanea professione se subiecit et deuotus. Votum etiam paupertatis indispensabile ostendit sanctus Thomas secunda secunde questione. lxxxix. Grauius enim ait est quam peritium votum fractum. et eo quod deo soli votum sit et promittitur. Juramentum autem deo et hominibus. Secundo quia votum obligat ex fidelitate reddendi deo promissum. Juramentum vero ex reuerentia veritatis que est ipse. Grauior est autem infidelitas quam irreuerentia. ergo etc. Et confirmatur

tur per eundem in eodem libro in materia de voto. ubi dicitur quod si votum fiat solenne etiam de impossibilibus. verbi gratia peregrinatio egrorum. elemosina pauperibus. et huiusmodi. nihilominus debet semper haberi promptitudo voluntatis. quoties occurrit memorie et facere quod in se est.

In his etiam que per se mala sunt et benefici nequeunt dispensatio non cadit secundum Bernardum in epistola ad Adalmonachum et in libro de precepto et dispensatione. cuiusmodi est habere proprium monacho. quod ad non habendum se astringit per votum religionis. Proprium inquit possidere homini seculari licitum est. monacho autem purum malum. Nam ubi proprietates ibi singularitas. ut dicit Bernardus ad Carthusiensem. ubi singularitas ibi angulus. ubi angulus ibi sordes. ubi sordes ibi rubigo et diuisio

Benedictus. xij. Illis inquit quibus incumbit onus de vestiariis. calciamentis. et alijs corporis necessarijs prouidendi. statimus ut hoc deceter faciant tempe congruo iuxta suppetentiam facultatum et conditionem regionis. Et sequitur modus. Et illud quod erit datum singulis canonicis pro vestiario. taxet in annuali. Non est intelligenda huiusmodi taxa in pecunijs dandis cuiuslibet singularitatem. sed magis secundum licetam regule. magistro vestiarij qui debet ista prouidere in communi pro omnibus illis inquam quibus incumbit onus de vestiariis et calciamentis. etc. Nam distributa cuiuslibet portione pecunie. ut isti falso opinantur. sequitur quod nulli incumbit onus ista prouidendi in communi pro singulis. Est hoc de anathemate Iberico aliquid cum Achor reseruare. Achor id est peruerrens promissum votum. tria de anathemate prohibito contra deum furatur. regulam auream. pallium coccineum et trecentos argenteos id est propriam voluntatem. carnis voluptatem et diuitias seculi. Tot enim modis religionis frangitur sacramentum. Sed non est tacenda punitio huic sceleris infligenda. Porro enim derelicti sunt filij israel a domino et prostrati ab hostibus vrbis. Day. i. a vicibus cunctis deducti in precipitium morum. Cum autem fletet Josue stragem istam. ait dominus illi. Peccauit populus israel. et preuaricatus est pactum meum tuleruntque de anathemate. et furati sunt et mentiti. et absconderunt intervasa sua. nec

h

k

Contra proprietarios

poterit stare ante hostes suos. quia pollutus est. Et nō ero vltra vobiscū / donec cōteratis virū qui huius sceleris reus est. In q̄ innuit q̄ dñs in totā eccliam irascit propter vnū proprietariū / vt dicit autor summe viciōrū. propterea psequend⁹ est talis ne propter vnū ceteri patiant omnes. Quā vt ait ap̄ls ad Rho. i. Qui talia agūt scelerata supple prius euerata digni sunt morte. Non solū qui faciūt sed q̄ cōsentiūt faciētibus. lxxij. di. dicit. Symachus papa in decretis. Nō est grandis differētia an letum inferas vel admittas. Et Innocenti⁹ ibidē. Error cui nō resistit approbat. Pius etiā papa. Quid pdest suo errore non pollui. qui cōsensum prestāt errātī. Et ambrosius in libro de patientia inq̄t. Qui a socio si p̄ iniuriā nō repellit. tātus in vicio est q̄ ille q̄ facit. O formidanda sententia religioſ que sequit. Josue. vij. Anathemata. i. prietas in medio israel est id est contemplatiuoz. Non poteris stare corā hostibus tuis. donec cōterat qui cōaminaus est hoc scelere. zc. Sequitur in fine capituli. Et lapidauit Achoz / omnis multitudo filiorū israel. z cuncta que cōtulerat de anathemate igne cōsumpra sunt. Potius proprietarius in seculo cōterat lapidibus correctōis. z cremet facibus charitatis z zeli dei q̄ post mortē supplicij dissimulando deputet eternis. Scribit ad propositū scdo Nachab. xij. q̄ cū corpa que ceciderat in bello cōtra Borgia ydumeuz post diē septimū Judas pararet sepelire / inuenit sub tunicis occisoruz de denarijs idolorū. qui ap̄d Janiā ceperāt cōtra legē z eos cōperit corruisse ob hanc cāz Si ergo iudeis viris popularibz tam grauis vltio cōtigat pro acceptis semel z retētis cōtra legē eoz denarijs. quid pfectis viris fiet trasgressionē votoz solenniū. nec semel sed p totā vitam eorū. Apostasia quedā est dicit autor summe viciōrū prietas monachoz maior / q̄ relinq̄re habitū aut exire metas ecclie preter plati licentiā / qz paupras voluntaria magis est de substantia religionis q̄ habitus. Religio enī ordinat ad pfectōem caritatis. que est amor dei vsqz ad cōtemptū sui. Habere ergo propriū vt dicit sc̄s Thom. ij. q. clxxvi. arg. vij. repugnat pfectōni religionis. Voluntaria paupras pacis est fundamētū vt dicit aug. in li. xij. de ciuita. e dei. Inter fra

tres inquit cōcorz z amica consonāria caritatis fraternē. cū nihil habet vñ qd non omnes. Ecōtrario inter proprietarios rixē q̄ridiane. inuidie. susurratio. detractio. nulla paz. nulla caritas. nulla sal⁹. opiniones z brige. adeo vt quicqd placet vni displicet alteri. Hinc scissure z discordie. inequalitates in habitu et victu. hic abiecre. hic curiose induit. hic vt dñs. ille vt seru⁹. hic vt pater. ille vt diues incedit. hic esurit ille ebrius est. hic aurū cōtra vorum possidet. ille debitis multis obligat. z oīa dilapidat z expedit. Et sic fraudat intērio fundatoz. cōremnit ecclie institutio. vilipēditur euangelica instructio. negligit propria salus. z lumē pfecte religionis quondā in ecclia radians pro maiori parte modernis t̄pibus pro chdolor obscuratur ne dicam extinguit. Et hec de secundo membro dicta sunt.

Incipit tertia pars

huius tractatus. Scussis vicijs telis duobz exphetra. incult⁹ q̄z exposceret ordo z dignitas materie. sup̄est accedere ad tertium. q̄ p viribz reuellēde sunt proprietarioz obiectōes. Prio siq̄dē loco qdā palli amēro fallere vident. dicētes vestiarū nō esse propriū. s. magis pcuratio. qd abusio est nois. Nā pcurare ē curare p alijs proprietari⁹ autē p se solo curat. Itē pcurator vestiarū p regulā dicit eē cōis p oibz. isti autē p se t̄m. In q̄ priant regle necnō z voto paupratis. In deut. xxiij. ca. scribit. Cū uouit ueris dño deo tardabis reddere. qz requirit illd dñs. P̄u⁹. Si morat⁹ fueris reddere impudat tibi in pctm. Et paulo post. Qd semel egressus ē de labijs tuis obfuabis z facies sic pmisit dño zc. Et malach. i. Ad uos o sacerdotes q̄ despiciūt zc. Et infra. Et offertis sup altare meū panē pollutū. Et paulo post. Non est mihi voluntas in uobis. dicit dñs exercitū. z munus nō suscipiam de manu uestra. Sequit in fine. Maledictus dolosus q̄ hz in grege suo masculū z uotuz faciēs immolabit debile animal. Masculū uouit dño regularis cum paupra rēdesponsauit. sed debile reddit / q̄ adhuc seruat propriū. Irredere ne est augustinū patre dicētē in exordio r. gule. Hec sunt que vt obseruetis p̄cipim⁹. zc. Et seq̄t. Et nō dicatis aliquid

R propriū. Secūdo obijciūt consuetudi nē tanto tpe. et a psonis tam discretis et eruditis et in tot monasterijs obfuarā. Quibus mīdet regula iuris dicēs. q̄ possessor male fidei nullo tpe p̄scribit. Et augu. in enchiridion. lxxxvi. Nostris ait t̄pib⁹ multa mala ita in aptam cōsuetudinē deueniunt. vt aut parua. aut nulla esse credātur que magna atq; horrenda sunt. vsq; adeo vt nō solū nō occultanda. vtz etiā predīcanda et diffamāda videātur. Item idē sup illud ad gal. Timeo ne forte sine causa laborauerim in vobis. exclamare in q̄t̄ p̄pulsus sum. Ne peccatis hoīm. qz sola iūsta exhorrescim⁹. Usitata vero pro q̄b; ablus endis filij dei sanguis effusus est. quāuis tam magna sint vt oīno claudi cōtra se regnū dei faciāt. sepe videndo oīno tolerare et sepe tolerādo etiā facere cogimur. **I**n sermone q̄rte dñice aduētus. Nolite inquit pctā continere in q̄b; forte iā cōsuetudinē fecistis. Dñe enī pctm̄ cōsuetudine vilescit. et fit hoī quasi nullū. **I**lico vt obduruit iā dolo: ē pdidit. et putre est nec amplī dolet. qd̄ autē nō dolet nō pro sano habendū est. sed magis pro mortuo cōputādum. Cū vlcus pungit et dolet. aut sanū est aut adhuc spem h; sanū est. Cū autē pungit et nō dolet. p̄ mortuo hūdum est. et de corpore p̄cidenū. Dicant igit̄ proprietatis defensores q̄ voverūt paup̄tatē an consuetudo ista eos excuset. **S**ed dicēt forte q̄ papayl ecclīa cū eis sup hoc disp̄sattit. Audiāt papā Innocentiū expresse dicētē. Abdicatio inq̄t̄ propteratis. sicut et iustitia castitatis adeo est ḡnera regule monachali. vt nec summ⁹ p̄t̄ifex possit circa eā dispensare. ergo a fortiori nec generale capitulū ordīs. nec abbas p̄r indulgere licentiā. cū papalis p̄t̄as excedat oēm potestate inferiorū post xpm̄. vt habet̄ dīf. xciij. ciprian⁹ et xij. nō decz. **Q**uod autē votū hoc nō seruetur multis in locis et a plib; annis et magnis viris nō excusat. s; magis aggrauat. Inoleuit autē hoc ex negligentia platorū in salutis eoz piculū. Nihil magis dissonū rōi q̄ habitū ordinis gerere exterius in oculis hoīm et statū p̄fectiōis simulare inter⁹ autē vota saluti necessaria infringere. Rōnalis est cōis cōsuetudo que a iure approbat̄ dicit̄ Job. in summa cōfess. li. ij. ti. vi. Et quā romēna ecclīa seruat. aut p̄cipit seruandā. Irrōnabilis est et vel inq̄

non p̄scribit̄ Innocenti⁹ dicit. q̄ rōnabil illa dicitur q̄ nō obuiat canonicis institutis. aut quā ius sustinet Irrōnabilis at̄ que cōtra canonū instituta et a iure improbat̄. cuiusmodi est propteratis inter religiosos. **A**it enī Greg. cuidā ep̄o. Si cōsuetudinē opponis. tibi est aduertendū. q̄ dñs dicit in euāgelio Job. xiiij. Ego sum veritas. Nō ait. ego sum cōsuetudo. **Q**uā Lipzani martiris sentētia est. q̄ qlibet cōsuetudo quāuis vetustate vulgata. sp̄ est veritati postponēda. et vsus oīs veritati p̄rius abolēdus est. Cōsuetudo q̄z sine veritate veritas est detestabilis error. Frustra ergo. cū hic abusus proprietatis. euāgeliorū. canonū et sc̄t̄oz patrū autoritatibus reprobāt̄. cōsuetudo dicit̄. sed magis vsitata culpa debet vocari. q̄ obligat mentē pondere suo vt ait greg. in quarto moralū. vt nequaq; etiā surgere possit cūz velit. et q̄t̄ vicibus frequētatiōis prauē astringit. q̄si tot vinculis in mēte sua colligat̄. **S**cribit quoq; Hiero. ad Celantiā. Asperā inquit̄ insuauē fecit nobis virtutū viā longa cōsuetudo peccādi. **I**dem. etiā in li. soli loquiorū p̄rio. Prauus inq̄t̄ vite vsus aboleri difficulter p̄t. et assidua cōsuetudine vitii in naturā cōuertit. Anīm⁹ scelerib; irretit⁹ vix diuelli p̄t dicit̄ Beda. in li. de templo salomonis. Non est p̄ labor a cōsuetudine sese pestifera reuocare. Inanis ergo est hec excusatio in pctis. et friuola q̄ p̄tendit̄ propter cōsuetudinē malā. q̄si dice ref. q̄ abolita sunt p̄cepta legis. qz iā a maiorib; et maiori p̄te hoīm nō seruant̄. et qz nō fuare ea a lōgo est cōsuetū. **T**ertio obijciūt propteratis defensores. q̄ in capitulis eoz de h̄mōi p̄prietat̄ vsu dispensatū est vsq; adeo q̄ apli nō fit timidū. **P**ace salua dicētū. vt dictū ē supra. et allegatur p̄ decretalē Innocentiū. iij. extra de sta. mo. cū ad monasteriū. **Q**uod votū paup̄tat̄. adeo annexū est regle monachali. vt nō estimet abbas q̄ sup hūda p̄prietate possit cū aliquo dispensare. imo nec summ⁹ pontifex. **I**dem dicit̄ sc̄t̄us Tho. in. ij. q. lxxviij. de voto solenni. q̄ est indispensabile. **C**ōformiter ad decretalē. quoniā min⁹ est cōmutare votū q̄z absoluerē vel dispensare. **S**ed aīal deo votū cōmutari nō p̄t̄. **L**eni. xxvij. Sanctū erit inq̄t̄ l̄ra et cōmutari nō poterit propt̄ meli⁹ aut pei⁹. **L**āz assignat̄ doctor sanct⁹. Quoniā moxybi vouebat̄

D

Contra proprietarios

deo. sanctū reputabat/ quasi diuino cul/
tui mācipatū. **S**icut nec modo calix aut
alia res cōsecrata deo posset cōmutari in
meli⁹ aut peius. **S**i ergo nō p̄t summ⁹ pō
tifer sanctificatiōem rei inaiate tollere. vt
lapidis altaris calicis. aut vestimentorū.
ergo multomin⁹ ab hoīe deo sanctificato
pervotū solēne religionis **I**deo facere nō
potest papa q̄ q̄ religiois p̄fessione sc̄ifi/
catus est deo. nō teneat tribus essentiali/
bus votis q̄ diu stat in religione. **R**ur
sus q̄ votū est p̄missio deo facta dicit san
ctus **I**ho. 7 nō reddere deo votū. sp̄s q̄
dam infidelitatis est/ q̄ sub dispensatiōe
nō cadit. **E**t sicut nō p̄t abbas precipe
re malū suo monacho/ vt dicit idē sanct⁹
sc̄da sc̄de in materia de voto: ita bonū deo
debitū nō p̄t phibere. **E**t in manifest⁹ ma
lis dispensatio nō excusat a culpa. **H**inc
sc̄tus **Bern.** in li. de p̄cepto 7 dispensatiōe
dicit. **I**n p̄ se malis nō cadit disp̄satio/ 7
que bñ fieri nō p̄t. cuiusmōi est h̄re pro/
p̄riū ei qui om̄ia abiecit in voto paupertas
Hoc inq̄t **Bern.** ad adā monachū secula
ri p̄riū possidere licitū est. monacho vero
purū malū. **D**eniq̄ si dispensatū est iu
re aut facto. nō deberet hoc votū exigi a p̄/
fitētib; nec p̄mitti in regula. **D**icit quoq̄
Bern. in li. de p̄cepto 7 disp̄satiōe. q̄ q̄c
quid in regula traditur. in manu nō relin
quit abbas. **N**ecq̄ abbas supra regulā
est. cui semel ipse sese sp̄tanea p̄fessione
subiecit **Q**uarto obijciūt 7 dicit q̄ tra
ditio illa clauū excusat que fieri solet q̄li/
bet anno in manu superioris. **I**stud repu/
gnat obiectōni p̄cedēti. **N**ā si dispensa/
tū est de hoc p̄rietatis voto/ vt obiectio p̄
cedens p̄tendit. frustra est clauis tradēda
abbati in signū p̄sensus. **E**st etiā p̄tra de/
cretalē sepius allegatā. que votū in dispen
sabile ponit paupertatis sicut 7 castitatis **E**r
go sicut abbas nō posset disp̄sare de for/
nicatiōe. ita neq̄ de possessione in p̄rio
nisi dūtaxat in cōi. ratōe alicui⁹ am̄ministra
tōis vel officij. 7 nō p̄restario vel necessi/
tate singulari. **T**este decretali ex cōilio la
teranēsi extra de statu monachorū que ait
Monachi p̄ce nō recipiant nec peculi/
um habere p̄mittant. **P**eculiū lōge min⁹
est q̄ p̄riū. q̄ fm iura q̄ res h̄nt in pecu/
lio nō h̄nt plenū aut p̄ncipale dominij
sibi. s; suo superiori. vt seru⁹ sub dño. filius
sub parētib;. 7 monach⁹ sub abbate. sed ex

eorū sub q̄b; sunt licētia p̄ tēpe p̄mutādi.
vendendi. 7c. **E**t hec potētia nō est libera
sed limitata 7 subiecta. 7 tñ p̄ciliū **L**atera
nē. hoc phibz monachis. a fortiori ergo
p̄p̄riū. **O**biectio ergo p̄dicta abusus ē/
7 irridere deū qui tñ nō irridet vt ait apo/
stol⁹ ad **Gal.** vi. **S**olū ergo licitū est illis
7 p̄missum clauē abbati vel superiori refer
re/ qui h̄nt am̄ministratiōē. vt magister ve
stiarij. thesaurari⁹. cellerari⁹. aut elemosy/
narius. in signū subiectōis 7 am̄ministra
tis. **V**endosa quoq̄ est. 7 delusoria ve
ritatis p̄tense. clauē abbati referre. q̄ clauē
uem referunt. sed retinēt op̄er affectu. que
sunt sub clauē reclusa. **D**uo sunt inq̄t **D**u
go de san. vict. que relinq̄re oportet p̄pter
deū. **F**acultas retinēdi quicq̄ p̄riū. 7 vo
luntas h̄ndi. **E**t tñ tradēdo clauē neutri
relinq̄tur hoz. **D**ic q̄so defensor p̄rietatis/
tatis/ q̄d suas in cista. tuū est an nō? **T**u
um dicere vetat regula in p̄ncipio. **N**emo
inq̄dens dicat aliqd p̄riū. **E**rgo tuū nō est
sed omniū. nec tibi seruare debes/ aut in
vsum accipe q̄d tuū nō est. **Q**uid ergo cu/
stodis nō tuū? **R**epone. repone in cōi q̄d
tuū non est sed oim in cōi. neq̄ clauē refe
ras/ q̄ clauē habere nō debes. **Q**uinto
obijciūt defensores p̄rietatis dicētes nō
esse p̄p̄riū. p̄ hoc q̄ ad nutū manz abba
tis quonies volet reuocare. **C**ōtra hos iaz
in parte respōsum est supra. **P**rio q̄ neq̄
religiosus retinere potest peculiū/ aut ser
uare nisi pro am̄ministratiōe officij nec ab
bas p̄t disp̄sare. **S**c̄do q̄ nec abbas est
supra regulā que hoc phibet. s; regule ob
ligatus 7 subditus. vt dicit **Bern.** in li. de
p̄rec. 7 disp̄ns. **F**allit ergo 7 q̄ retinet pe
culiū. 7 p̄lat⁹ q̄ cōsensit. nisi p̄ am̄ministratiōe
Fera seuior est leone p̄p̄etas. maxime si
hypocrisi cōmiscat. **S**imulata enī equi
tas duplex est iniq̄tas. dicit aug. sup psal.
lxvi. **D**uplici gradū via dicit **G**rego. q̄
corp⁹ exteri⁹ s; p̄ amorē glorie mūdoviuuit
Et cōtra. phibitiōē **H**oyfi induit veste
cōtexta ex lino 7 lana. **D**eu. xxij **P**er lanā
simplicitas. p̄ linū subtilitas subdola in
telligit. **L**inū celat interi⁹. lanā exterius
ōntat. **N**ulla res inq̄t **A**br̄y. sup **D**ath.
sic exterminat sicut simulatio. **N**ā maluz
sub sp̄e boni celatū nō cauetur dū non co
gnoscit. **D**uiusmodi est proprietarius. q̄
p̄p̄riū excusat 7 palliat p̄ abbas licētiā
Non habeo inq̄t. non possideo. s; abbas

R

S

Q

mens et tamē contra abbatis voluntatem si
forsan p. cōmuni necessitate fratrum sciret ab
batem recepturū / q̄ possidet. absconderet.
Aut si bono modo nō possit. inutilit̄ expo
neret. **S**exto obijciūt dicētes. p̄p̄riūz nō
esse aliquid custodire p. necessitatibz secretis
et potissime infirmitatis. **D**uos br̄s **Au**
gustin⁹ pfundit in eo q̄ talibz providere n̄
neglectat in regula cum dicit. **E**grotantibz
cura siue post egritudinē reficiendoz / siue
imbecillitate laborantiū aliqua aut febril
bus vni alicui debet iniungi. vt de cellario
petat qd̄ cuiqz opus esse p̄p̄erit. **S**ive
aūt qui cellario siue qui vestibz / aut codici
bus preponuntur sine murmurē seruiant
fratribz suis. **I**ncidit ergo in altez laq̄o
rum. quia vel patre **A**ugustinū. corrigis
q̄si non sufficiēter prouiderit necessitatibz
singulorum / aut de fidelitate diffidis fra
trum dubitās ne circa egrotātes faciant de
bitum suum. val quod verisimili⁹ dete so
lum cogitas / cui parū aut nihil cure est de
ceteris. dūmodo tuīpe prouisus es.

Audeo dicere q̄ obiectio p̄dicta officit ea
parte vnde sanare putat. **Q**uoniam si pau
pertatis obseruaretur votū inter fratres lō
ge feruidior arderet caritas fraterna / et cura
atqz sollicitudo maior esset infirmoz / pie
tas intimior / et visitatio cordialior / quoni
am tūc vno infirmate oēs infirmarentur.
Juxta illud. **iij. Cor. ij.** Si patit vnuz mē
brum compatiuntur et. **S**i propria nul
la essent / nemo alium expectaret ad iuuandū
et succurrendum fratri infirmati. **N**e
mo diceret hic qui infirmatur satis habet.
vnde medicos habeat et custodes. **T**unc
quisqz succurrendo fratri exemplum daret
quomodo veller sibi in simili casu succurrī

Septimo obijciunt antedicti defenso
res proprietatis / dicentes necessarium pro
prium pro festinādīs et suscipiēdis amicis
Respondit eis. q̄ ad hoc est in ordine **Au**
gustini hospitalitas instituta. et prouidus
frater eloquens / et discretus est eligendus /
qui sciat amicos et benefactores ecclesie be
nigne suscipere / fm facultatum possibilita
tem. iuxta doctrinam **Pauli** ad **Heb. xij.**
Caritas fraternitatis inquit maneat in vo
bis et hospitalitatis nolite obliuisci. **Q**uia
per hāc q̄dam placuerūt et. **N**ec multū vri
lis religiosus p̄uersatō frequēs amicoz car
naliū / q̄ reliquerūt mundū. **P**ropter quod
ait **Aug.** filijs suis in regula circa finem.

Nō carnalis sed spūalis sit inter vos dile
ctio. **Q**uapropt̄ vero religioso cui mūdus
crucifixus est. nō multū affectāda est carna
liū p̄p̄inquoꝝ visitatio. **N**ā qui de terra est
de terra loquit̄. **T**ractantqz fabrilia fabri.
Que om̄ia veris religiosis sunt fagienda.
imo veri⁹ abomināda. **Q**ui nō relinquit in
q̄t̄ x̄ps p̄rem et m̄rem et. nō pōt me⁹ esse di
scipulus. **O**ctauo obijciūt / q̄ pauciori
bus expens̄ eccl̄ie p̄uideatur d̄ vestiario / dā
do cuilibz portione pecunie q̄s in cōmuni.
Hoc nō est verū. **E**sto t̄m q̄ ita sit. t̄m p̄pter
hoc tp̄ale cōmodū parū / nō est frangēdūz
votū. **Q**uia nō sunt faciēda mala vt veni
ant bona. ad **Roman.** iij. **P**reposter⁹ ordo
vota postponere p̄uo lucro. solem et m̄bul
nocte lucentibz. aurū et gemmas carbonibz
Anponere ditias et tp̄alia bona bonis ani
me. absurdū est et ordinē p̄uerrere ergo et.

Nono obijciūt dicentes minorē occupa
tionē fratrum esse dare vnicuiqz sūmaz pecu
nie p̄ vestiario. **C**ū reuerētia dicentibz. nō
est ita. imo paucior est occupatio vni⁹ aut
duoz / q̄s omniū i officio vestiarij. **H**oc cū
am p̄sonat dicto p̄bi. **F**rustra fieri per plu
ra qd̄ p̄t p̄ pauciora. **I**n vnitare siq̄dē eccl̄i
tas ē caritas. pax cōcordia. et qd̄ sup̄ oē bo
nū est deus. **I**n pluralitate aut singulari
tas. diuisio. inuidia. rixa. sup̄bia. et ois ma
li fomentū. **E**t p̄cessō adhuc / q̄s ita non ē
q̄ occupatio maior adesset in cōi vestiario
p̄uiso p̄ vnū aut duos / q̄s p̄ omnes singilla
tim in p̄p̄io. nihilomin⁹ t̄m min⁹ malū est
occupatio / q̄s voti trāsgressio / et regule / cui⁹
modi est p̄p̄ietas. **I**tē nō min⁹ abiurata ē
p̄p̄ietas in vestiario / q̄s in cellario / p̄ re
gulā. **E**rgo si p̄ cellario vnus solus ip̄cedit
quare etiam vnus an duo p̄ vestiario non
sufficiūt / vt obseruet̄ reglā q̄ hoc toties iu
bet fieri. nā negari nō pōt q̄n occupatio v
nius aut duorum minor sit / q̄s omniū fra
trū. **E**t sic retorquet̄ obiectio in confusio
nem obijcientiū. **D**ecimo et vltimo sub
dunt obiectioes contra voluntariā p̄p̄ietate
tem / quas ponit sanctus **Thomas** in. iij.
contra gētiles. **H**āc siq̄dēz inuadit p̄mo.
Vigilā⁹ heretic⁹ / et quidā seq̄ces sui / n̄ in
telligētes de q̄b loquūt̄ neqz q̄ affirmant.
Naturale ē inquit cuilibet aiali vt sibi ne
cessaria vite p̄uideat. vñ n̄ q̄libz ps̄ an̄i ap
ta ē frugibz et p̄uisiōi ip̄oz. **F**aciūt h̄ estate
formice et apes vt p̄gregēt vñ hieme viuāt
Sz bō mltis idiget / q̄ non sp̄ iueniri p̄nt. g

Cōtra proprietarios

opus est illi p̄uisione. Secūdo qz p̄ sub/
stantiā diuitiāz esse bonis cōfirmat. ergo
paup̄tas est cōtra legem nature. Naturalit̄
enī diligit vnūquodqz p̄mauere / z id quod
necessariū est ad illud. Tertio est homo
naturaliter animal sociale ciuile / vt ī libro
politicoz Aristotelis dicit. Societas anie
est in mutuo iuuamine z subsidio amicicie
q̄ paup̄tas implere non p̄t ergo zc. Nam
per diuitias z facultates liberam̄ amicos
a malis. ergo bone sunt. Quarto paup̄/
tas est mala per se. ergo zc. Antecedēs p̄ba
tur qz est occasio furti. adulationis. piuriū. z
maloz multorum. Quinto. nam libera
litas est virtus que danda tribuit z retinet
retinēda. Vitiū illi oppositū in mai⁹ est p̄
dignitas q̄ omnia largit. vitiū autē in mī⁹
nus est illiberalitas / que retinet q̄ danda
sunt z dat que retinēda. Est ergo paup̄tas
volūtaria vitiū in mai⁹. qz omnia sua lar/
gitur z nihil retinet p̄ se. Pro solutione
dictoz dicit idem sanctus Tho. qz melio/
ra z maxima bona hominis sunt / sciētie / z
v̄tutes. minima sunt bōa fortune extrinse/
ca. media sunt bona corp̄is In tantū ergo
sunt diuitie bone. inq̄stum p̄ficiunt ad v̄/
tutis vsū. qz que ad finē snut / modū acci/
piunt fm̄ exigentiā finis. Si vero per vsū
diuitiāz impeditur virtutis vsus. non am/
plius bona dicenda sunt sed mala. Propt̄
quod dicit qz bonū est habere diuitias ei q̄
vritur ad virtutes. z malū qui p̄ eas retra/
bit a virtute / nimia sollicitudine vel amore
aut elatione. Hinc dicit qz contemplatiua
vita perfectior est q̄ actiua. quia pauciori/
bus indiget diuitijs. actiua vero pluribus
Occupatur autē humana sollicitudo cir
ca tria. Primo circa se. Secūdo circa per/
sonas sibi cōiunctas z familiā domūqz.
Tertio circa res p̄curandas quibz homo ī
diger ad vite sustentationē. Paup̄tatis er/
go voto abijcitur sollicitudo rei exterioris /
cōsilio diuine legis **Matth. xix.** Si vis p̄
fect⁹ esse zc. Voto autem p̄tinentie abijcitur
sollicitudo rei familiaris p̄silio sc̄pture sc̄rē
Loz. vij. Qui sine vxore est cogitat q̄ do/
mini sunt. Voto autē obediētie abijcitur soli/
licitudo sui / curā ei⁹ cōmittēdo sup̄iori **De
breoz vlti.** Obedite p̄positis v̄ris z subiāce
te eis. ip̄i enī p̄uigilāt / q̄i rōem reddituri p̄
aiabus v̄ris. Est ergo inq̄t sc̄us **Thomas**
ibidē paup̄tas laudabilis / qz liberat a viti/
is. q̄bz homines p̄ diuitias ip̄licant / vt men
te deo liberi⁹ vacēt. z q̄sto magis bō p̄ pau

peratē liberaf ab impedimentis vacandi
sp̄ualibz. tāto est laudabilior. Nō dicit tan
to melior q̄sto maior. sed q̄sto liberior ē ab
impedimētis seculi p̄pediētibz vacare dō

Ad p̄mam obiectionē. **Vigilātū** hereti
ci z suoz seq̄cūz dicendū est qz naturale sit
p̄gregare necessaria ad vitā. n̄ tñ optet om
nes circa hoc opus intendere. qz sicut ap̄el
nō oēs eidē opi vacāt. sed q̄dā mella p̄fici/
unt. quedā construūt edes. reges autē non
vacāt istis. Ita homibus multa sunt neces
saria / que ab vno fieri non possunt / sed a
multis z diuersis fm̄ distributionē diuine
sapientie. Vita n̄ra indiget viris sp̄ualibz
a tp̄alibus curis alienis / qui p̄ actiuis intē
dant diuinis sacrificijs z p̄tentionibz /
ad sup̄plendū defectū seculariū / p̄tentioni
uoz sustentationi insistentiū. Sic oēs vi
det. p̄ ceteris membris / man⁹ defendit oculo
lū / z laborat p̄ sustentatōe alioz mēbroz. z
sic de alijs / qm̄ mlta vnū corp⁹ / dicit ap̄ls
Loz. ij. Ad sc̄dm̄ dicendū qz monachi
relinquēdo tp̄alia nō subtrahūt sibi necēsa
ria vite / s; remanēt eis in cōi vita Ad ter
tiū dicendū qz nec relinq̄ntes oīa faciūt cō
tra caritatē hūane societatis / vt satis exp̄ie
tia docet. Ad q̄rtū dicendū qz diuitie nō
sunt p̄ se bonū. S; vt ordinant ad bonum
rōis. Vn̄ nihil phibet paup̄tatē meliorem
fore / si ad id bonū rōis ordiat p̄fect⁹ / qz di
uitie / qz extiora / bōa nō sūt / nisi vt ad inte
riora ordināt. Et sic vitiū ex paup̄tate orit̄
male ordiata ad rōem / sic ex diuitijs sili

Quintū dicēdū / qz paup̄tas n̄ p̄trariāf
v̄tuti / nec est p̄dignitas abijcere oīa p̄pter
xp̄m / cū h̄ facit religiosus debito snie rōnis
z caritatis. Nam pl⁹ est se morti exponere
p̄ v̄tutē fortitudis q̄z vouere paup̄tatē p̄f
liberi⁹ vacādū dō. Et cū arguit d̄ paup̄tate
qz suadet z cogit furari zc. **Uex** ē de coata
n̄ at de volūtaria. Sileat ḡ vigilāt⁹ her/
etic⁹ cū suis cōp̄licibz z fautoribz. Sileāt
qz amō p̄prietarij / eoz qz defēsores z fauto/
res / ouertantqz ab errore vie sue / z soluant
vota q̄ distinxerūt labia sua. vt tadē audif
mereāt / vos q̄ reliq̄stis oīa zc. cētuplū acci
piet / z vitā etnā possidebit / quā nobz p̄ce/
dat q̄ p̄misit amē.

Prima ps opez mḡri **Johis de gerson** / sa
cray l̄raz doctoris resolutissimi / xp̄ianissimi
m̄qz / p̄lectēs tractat⁹ / fidē ac p̄tēz eccia
sticā p̄cernētes / finit felicē. āno dñice na/
tiuitatis. **Deccclxxvij.** Denis vero ses
p̄trembris ydus quarto.

